

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Composita Verborvm & nominum Hebraicorum

Eliyahu Baḥur

Basileae, M.D.XXV.

VD16 E 1000

Liber Compositionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71329)

COMPOSITIONIS.

אֲבִירָה עיר Iere. 46. אֲבִירָה
 אֲבִירָה יְיֹשְׁבֵי בָהּ Disperdam

ciuitatem & habitantes in ea: ubi uerbū
 propositum est futurū hiphil ex quiescē
 tibus pe aleph. Porro aleph radicalis li
 tera quiescit in hiphil contra morē illius
 coniugationis: nam solū in kal quiesce
 re consueuit. Vnde regulariter אֲבִירָה
 scribi deberet. Sic Hosee ii. רָאָה אֵלַי
 אֲבִירָה pro אֲבִירָה faciam cōsumere.

Veniunt autē sic ad uitandum cōcursum
 duorum alephin. Alij dicūt esse ביצוני
 de kal fœm. gen. & quod hirec sub ain
 ponatur pro zere, iuxta formam אֲפִח
 גִּזְרֵי תוֹמִיךָ Psal. 16. ubi Tomich pro
 תוֹמִיךָ legitur. Sic אֲבִירָה pro אֲבִירָה

Verū hoc mihi non probatur: quia tunc
 necesse esset אֲבִירָה habere accentum
 milra, iuxta illud pondus אֲת בֹּטְרָה
 הַבְּרָמִים Cant. i. alioquin cum accentu
 millel erit mas. ut est illud simile תָּנֹר

Miskal, id
 est, pondus:
 & capitur
 pro forma.

בֹּעֶרָה

בוֹעֶרֶת Hofee 7. quemadmodum etiam
differui in libro electo, oratione 3. elemē
to octauo.

חִבֵּר Gen. 42. Sunt q̄ uolunt hāc
dictionē esse imperatiui mo
di sing. numeri de coniugat. hiphil, suplē
te aleph locum he coniugat. illius, ut sit
idem quod **חִבֵּר** iuxta similem formā
חִשְׁלֵךְ Alij autē dicunt esse fut. tempo
ris primæ p̄sonæ coniugat. hiphil, iuxta
formam similem **חִשְׁלֵךְ** proijciam. Sunt
rursum alij qui uolūt esse dictionem cō
positam ex **חִב** & **רֵר** de quorum nu
mero est R. Sal. Iarhij.

חִבֵּלְתִּי Isaia 63. Componitur
dictio ista ex **חִבֵּל**
prima persona singul. futuri temporis,
& ex **חִבֵּלְתִּי** prima persona sing. præ
teriti de coniugat. kal: tam & si alij dicāt
aleph primum stare loco he, ut sit idem
quod **חִבֵּלְתִּי** in præterito hiphil.

COMPOSITIONIS.

אֶרֶשׁ Isa. 28. אֶרֶשׁ יִרְשָׁנוּ trit-
turando triturbabit eum. Est
aut̄ אֶרֶשׁ infinitiui modi de quiescens
tibus in ain cū adiectione aleph, quod
tamen fit præter morem infinitiuorū.

Inuenitur quidem cum nominibus, ut
אֶסוּר שֶׁמֶן urceolus olei: 4. Reg. 4. pū-
ctato uau cū surec: at אֶרֶשׁ habet holē,
& cōponitur ex infinitiuo & nomine.
Holem gerit similitudinē infinitiui, & a-
leph adiectitia litera præ se fert formā
nominis.

אֶחָבָהּ Hos. 10. & uenit iuxta for-
mā אֶל & וַתֵּרָא אֶחָבָהּ
אֶל הַשְּׂמֹחִי אֶחָבָהּ לִי Mich. 7. Sunt autē
benoniim scem. gen. ex quiescentibus pe-
aleph de coniugat. kal. & scribuntur ab-
solute sic אֶחָבָהּ amatrix, & אֶחָבָהּ
inimica.

אֶחָבִיל Hos. 11. ubi sic habetur אֶחָבִיל
אֶלֹהֵי אֶחָבִיל Potest autē
dici

dici quod sit eiusdem cum אָבִיר de q̄
 supra diximus formæ, & אָט erit nomē
 idem quod נָחָה significans, iuxta illud
 3. Regū 21. וַיִּחַלֵּךְ אָט & ambulauit
 quiete seu leniter. Alij autē uolunt esse
 nomen, sicut אֹבֶל שָׂרָה הָעִיר Gen.
 42. iuxta formam istā וָאָה אֹפִיר וָאָה
 הַיָּלֵחַ Gen. 10. & tunc necesse erit אָט
 esse primam personā fut. de coniugat.
 hiphil ab אָטָה Et huic opinioni sub/
 scribit R. Salomon.

אִמְלֵל Nah. 1. אִמְלֵל בְּשֵׁן וּבְרַמֵּל
 אִמְלֵל יִצְחָר Et Ioelis 1.

Utrinq̄ est præteritū passiuum kofed
 seu daggestatum: & duplicatur in eo la/
 medpoal, sicut & hic duplicari inuenit̄
 אִמְלֵל אִמְלֵל Ezech. 28. Pathantur autem
 more præteritorū. Sed שְׂרַמַת הַשְּׁבֹתָה
 אִמְלֵל Isa. 17. cum kamez, est nomē for/
 male seu adiectiuū loco benoni. Sic אָטָה
 אִמְלֵל אָנִי Psal. 7. punctari deberet

B b 5 cum

COMPOSITIONIS.

cum kamez, quū sit Toar seu formale,
 indicante id dictione אָנִי Venit ergo
 patha pro kamez. Dicunt tamen alij q̄
 sit præteritū, sicut & simile inuenit' Ezech.
 9. וְנִשְׂאָר אָנִי de quo mentionem fa-
 ciam suo loco.

אָרַח Est hæc dictio eiusdem formæ
 אָרַח cum אָרַח לִי utrunq̄ Num.
 22. Et sunt imperatiui modi sing. numeri
 de coniugat. kal, ex habentibus duplici-
 tatem cum superaddito he: unde taliter
 integre scribuntur אָרַח אָרַח male-
 dic, execrare: iuxta formam, אָרַח אָרַח cu-
 stodi, אָרַח אָרַח recordare: & cadit ex mo-
 re una litera, tam & si adhuc regulariter
 scribendum esset אָרַח אָרַח cum אָרַח se-
 quente dages. Verum quia res non est
 capax puncti dages, dilatatur aleph ne
 rapiatur cum Res. Sic quoq̄ dignū fo-
 ret scribi אָרַח אָרַח daggestato beth: ue-
 rum loco eius utimur protractione ka-
 mez,

LIBER

mez tam & si beth post ipsum nō ueniat
 at raphata seu lenis, ut in istis zain uenit
 וַיֵּר וְגִיית &c. Alij dicunt אֶרֶה impati-
 uum esse piel, & si aliam haberet literam
 q̄ Res daggestaret. Integrum eius est
 אֶרֶה iuxta formā נֶאֱלִי נַרְרָה Nar-
 ra queso mihi: 4. Reg. 8. Sunt item alij
 qui dicunt אֶרֶה & קֶבֶח habere simile
 formam cum הֶבֶח quæ scribi deberēt
 אֶרֶה הֶבֶח קֶבֶח iuxta formam גֶּשֶׁח
 appropinqua: Gen. 27. unde אֶרֶה pro
 radice habet נֶאֱרֵר de quo legit Mal. 3.
 בְּמֵאֲרָה אָסֵס נֶאֲרִים In maledictione
 uos maledicti estis. Sic קֶבֶח pro radice
 habet נֶקֶב de q̄ Num. 24. וְנֶקֶב שֵׁם
 יְיָ מוֹת יוֹמֹת Et qui maledicit nomen
 domini, morte moriatur.

אֶרֶרֶר Isa. 16. אֶרֶרֶר וְיָמַעַתִּי Ine-
 briabo te lachrima mea: p
 quo regulariter אֶרֶרֶר dicendum esset א
 רֶרֶר licet & sic integre ueniat: nam iod
 stat

COMPOSITIONIS.

Stat loco uau ainpoal, & uau loco he-lamed poal quæ tamen potius mutari debuerat in iod, ut sit hoc suum regulare אַרְיִן. At propter concursum duorum iodin unum mutatur in uau, dicemusq; אַרְיִן punctato iod cum schæua & uau cum zere. Verum kamezatur iod quum sit millel, & uau habet sægol iuxta morē pausa, ubi accētus retinet, habetq; duo pastin אַרְיִן hoc est, duas uirgulas super Res & uau sinistram uersus consurgentes, atq; sic erit primæ personæ fut. temporis expresso lamedpoal, licet cōmutatis literis, cū pronomine secundæ personæ de quiescentibus lamed, cuius radix רָחַץ est.

אַרְוִימִים עֵתָה אֲנִישָׂא Isa. 33. אַרְוִימִים
 .. Erigar, nunc eleuabor. Secundum aliquorū opinionem eius integrum est אַרְוִימִים ut sit hithpael ex quiescentibus Ain, iuxta formam אַרְוִימִים
 Porro

LIBER

Porro zere sub aleph includit dages, qđ
 in Res repræsentare deberet literā Tau
 ad hithpaël requisitam. Vel potest dici
 quod sit hithpaël ex duplicatis: nam si-
 gnificatum exaltationis inuenit̃ in dua-
 bus his radicibus רוּם וְרָמַם. Alij di-
 cunt quod sit futurum niphāl, idē signi-
 ficans qđ אֲרַמֵם eleuabor: & zere sub
 aleph repræsentet nun passiuū, Res ue-
 ro cum holem & litera duplicitalis ueni-
 at iuxta modū defectiuorū in duplicita-
 te, ut sunt יָרוּם יָרוּם & similia.

אֲשַׁתּוּלַלְתִּי Psal. 76. In prædā
 ponitur loco he, sicut & hic אֲנִי אֲשַׁתּוּלַלְתִּי
 Est autem præsens uocabulū tertiæ per-
 sonæ plur. præteriti temporis de coniu-
 gat. hithpaël: & ex uerbis secundam du-
 plicantibus. Præponit̃ quoq; in eo pe-
 poal literæ Tau hithpaëlicæ secundum
 morem literarū הִשְׁרִיקָה hoc est, sibi
 lantium

COMPOSITIONIS.

lantium in sua expressione. Cæterum radix eius est שלל

אֶשְׁתוּבָה Exacuent: Psal. 73. Hic aleph ponitur loco he: & est tertia psona sing. præteriti hiphil: & est sensus: quilibet מִבְּלִיּוֹתַי הִשְׁתוּבָה ex renibus meis exacutus est. Verum tunc oportebit dicere quod בליות sit de numero nominū uenientiū in mas. & foem: gen. & est proprietas 13. nominū ut scripsimus in capitulo המרות

אֶתְקַבֵּל Jer. 22. בִּי מִשְׁם אֶתְקַבֵּל Quia inde euellam te. Ad huius perfectionem requiritur nun, ut אֶתְקַבֵּל & est futurū kal primæ psonæ ex defectiuis pe nun, cui⁹ radix est קָבַל Porro dages in Tau indicat defectum nun pepoal: nun uero posterius est litera addititia. Cæterum omne Caph finale pronominale daggestatur, qñ nun litera supaddita deuoratur: ut וַיִּתְקַבֵּל Et misereatur

LIBER

misereatur tui: Numeri 6. אֲשֶׁר אֶרְאֶךָ
 Quam ostendā tibi. Gen. 12. quæ sic scri-
 bi deberent וַיִּהְיֶנּוּ אֶרְאֶךָ uerum nō
 contingit hoc nisi in pausa. Et si dicas,
 quare daggestat Caph in אֶרְאֶךָ quū
 nun litera addititia expresse ponat: Re-
 spondeo quod dages illud est leue, quū
 ueniat post scheua, nec indicat defectū
 aliquem, sed in pausa ponitur elegantia
 gratia: de quo & non nihil scripsimus in
 cap. Cantici, cantico quinto.

Sequitur litera Beth.

בחלו ברו עלי ראשי Job 29. בחלו
 Dum illustraret ipse lucernā
 suam super caput meum. In finitius est
 de duplicatis kal cum affixo tertiæ plo-
 næ: & punctatur in defectu duplicitationis,
 perinde ac si integre בחללו scriberetur,
 iuxta formam ובפתחו עמור Et ut a-
 peruit

COMPOSITIONIS.

peruit ipse, steterunt: Nehem. 8. Alij arguunt esse infinitiuum hiphil, cuius regulare putant esse בהלו sed propter concursum duorum hehin abijci aiunt he radicale, & promoueri motionē hirec sub he coniugat. Porro absq; affixo sic scribitur בהל in forma בהסב Radix ei⁹ est הלל quam & Job 31. inuenies

בְּחַרְרָם Gen. 14. שְׁעִיר
 In colendo eos montem Seir. Est autē Infinitiuus piel daggestatus, iuxta formam בְּרַבְרָם In loquendo eos ad ipsum: Gen. 50. Sic enim sentit Ra. Aben Ezra. Ad quod ego. Si uerum diceret necesse esset literā he punctari cū kamez pro suppletionē dages cuius Res non est capax. Vnde probabilius dici potest quod sit noimen, & hic sit sensus בְּחַרְרָם in mōte suo: à quo deriuatur חָרַר cum sex punctis, de quo dicimus בְּחַרְרָם sicut de אֶרֶץ terra, בארצם

LIBER

בְּאַרְצֵם in terra sua uel eorū. Nec oportet primum Res signari cum —: cum alioqui duæ literæ similes illud habeant iudicium q̄ sub prima scheua legatur, ut annotauimus in cap. Cantici, cant. 12.

בְּהַשְׁמִיחַ Le. 26. **בְּהַשְׁמִיחַ** Dum desolaturab eis.

Et transponuntur in eo uocales: nam sic regulariter scribit̄ **בְּהַשְׁמִיחַ** sicut & ibidem scribitur **בְּהַשְׁמִיחַ** **בְּל ימי השְׁמִיחַ** Omnis diebus uastationis. Est igitur Infinitiuus Hophal ex uerbis duplicitatis cū additione he, sine quo sic scribit̄ **בְּהַשְׁמִיחַ**. Secundū alios uero, he est affixū scem. dignum quod cum mappic signaretur. Sic enim & in alijs locis inuenitur he lenē, quod tamē mappic habere deberet.

בְּמִינְצַבְּכֶם In inueniendo uos: Gen. 32. quod tamē sic scribi deberet **בְּמִינְצַבְּכֶם** iuxta formā **בְּשִׁמְעֶכֶם** In audiendo uos. Est autem

. Cc Infinitiu

COMPOSITIONIS.

Infinitiuus kal cum affixo secundæ per-
sonæ ex habentibus aleph, uenitq; ho-
lem loco hatephkamez, ut fieri cōsueuit
multis in locis. Porro zade habet patha
ad dilatandū, seu ut spatium præstetur
ipsi aleph, quū sit litera gutturalis.

Sequitur litera Gimel

גְּאֵלִי Nehe. 13. חֲבֹהֶהָ Vio
lantes sacerdotiū. In constru.
uenit iuxta formam **תְּאֵמִי** Ge-
melli capræ: Cant. 5. Sic quoque **אֶהְלִי**
אֵרוֹם Tabernacula ædom: Psalmo 83.
Inde **גְּאֵלִים** iuxta formam
אֶשְׂיִבְךָ Ponam te in taber-
naculis: Hosee 12. Et deriuantur à **גֵּאֵל**
תָּאֵם cum patha. Est autem formale.

גְּנָבְתִי Gen. 31. וְגֵנְבְתִי
לִילָח Furtum seu furto
ablatū

LIBER

ablatū per diem, & furto ablatum nocte, subaudi, ego persolui. Est autē iod in eis superaddita litera, aut certe gentilitia: ut מִלֵּאֲתֵי מִשְׁפָּט Plena iudicio: Isaia 1. Ac si diceret גְּנוּבַת יוֹם וּגְנוּבַת לַיְלָה Furtum diei & furtum noctis. Et est paul kal foem. gen. in construct. secundum huius formam בְּעֵלָה בְּעַל Maritata uiri: Genesis 20. Si autem quis iod pronomen esse contendere uellet, dicendū esset גְּנוּבַתִּי kamezato beth.

Sequitur litera Daleth.

רחוּ וְלֹא יִזְכְּלוּ קוֹם Psal. 36. רָחַו
 Præcipitati sunt nec poterunt
 surgere. In quibusdā libris habet accen-
 tum millel, & tunc erit ptm kal in tertia
 plur. de quiescentibus ain, atq; ex ordine
 מַח טוֹבוֹ אֲחֵלִיךָ iuxta formam
 Cc 2 Quam

COMPOSITIONIS.

Quàm pulchra sunt tentoria tua: Num.
24. In alijs aut libris habet milra, & tunc
erit p̄teritum pual ex quiescentibus la/
med, iuxta illud רָחַק רָחַק Impellē/
do impulisti me: Psal. 117. Impedit autē
heth quod nō scribit רָחַק cum dages.

Sequitur litera He.

בְּאֶשֶׁר הוֹצָה מִן חוּגָה 2. Reg. 20. חוּגָה
חֹמְסִילָה Ut amotus est de
uia. Ptm̄ tertiæ personæ de coniugat.
pual, cuius radix est חָגָה de q̄ & Pro/
uerb. 25. הָגוּ סִיגִים מִבֶּסֶת Aufer rubi
gines de argento. Alij dicunt esse ptm̄
hophāl de quiescentibus in extremitati/
bus, ut sit radix eius יָגָה & exponunt
בְּאֶשֶׁר הוֹסֵר

חֲרֻשָׁה מִחֵלֶב Isaiæ 34. חֲרֻשָׁה
חֲרֻשָׁה Pinguefacta à lacte. p̄
teritum hophal tertiæ p̄sonæ fœm. cō/
positum

LIBER

positum cum Hithpael iuxta formam,
 אֲחֵרֵי אֲשֶׁר הִטְמֵאתָ Posteaq̄ polluta
 est: Deut. 24. & ibi declarabo ea.

הַחִימִיר Jer. 2. חִימִיר גּוֹי אֱלֹהִים
 Num mutauit gens de
 os: & ibidem, וְעַמִּי הִימִר בְּבוֹרִי Et
 populus meus mutauit gloriam meam.
 Vbi **הַחִימִיר** est dictio composita ex
 duabus radicibus: Primo ex יָמַר unde
 & iod scribitur post he coniugat. De q̄
 etiam וּבְבוֹרִים הַחִימִיר Est autem
 חִימִיר iuxta formam חִיטִּיב Secun-
 do ex radice חִמִּיר à quo חִמִּיר com-
 mutatio. Et est חִמִּיר conforme uerbo
 חִקִּים Porro hæc est grammatica eius
 ratio: He est quæsitium admirationis
 cum præterito tertiæ personæ hiphil, &
 componitur ex quiescentibus pe & quie-
 scentibus ain.

חִלְבִּי Isa. 1. חִלְבִּי חִלְבִּי Lauamini,
 mundi sitis: qd' sic scribi oportet

Cc 3 tebat

COMPOSITIONIS.

tebat דָּוֶר nam hæc est norma hithpael quando pepoal est zain. Verū hic dages quod Caph possidet, repræsentat daleth literam, tam & si Caph quoq; ratione cōiugationis exigat dages. Vnde ubicunq; deuoratur daleth, sequens dages duo exercet officia: nā repræsentat defectum daleth, & est signum coniugationis. Dicunt præterea q; dages quod est in zain non repræsentet defectū aliquem, sed tantum disponit lectionem, nam incōueniens esset si Caph dageffaretur & non zain. Ita quidam Grammaticorum sentiunt: uerum hæc mihi non probantur, quod ueniant in ista dictiōe tot extraneitates, hoc est, quod dages posterius duas significet res, & dages quod est in zain nullum repræsentet defectum. Melius igitur dicitur quod uerbum hoc sit ex duplicatis habens דָּוֶר pro radice, hic existens imperatiui modi

de

LIBER

de coniugatione niphah, & dages quod est in zain signet defectum nun passiuæ literæ: dages uero in Caph suppleat defectum duplicitatis. Ego opinionē meā scripsi in libro electo, oratione 2. elemento 4. uide ibi.

בְּלִי מִבְּרִיָּה Threnor. 1. חַיִּילֹת Omnes glorificantes eam, spreuerunt eam. Habet hoc uocabulū dages præter rationem, & est similis formæ cum חִסְיוֹת & ibi declarabo ipsum.

חִבְּאַתָּה אַתָּה Ios. 6. חִבְּאַתָּה Abscondit nuncios. Præteritū hiphl scem. gen. tertiæ psonæ. Alij dicunt quod habeat duplex signum scem. gen. ad denotandum excessum occultationis. Cui simile est נִפְלְאַתָּה אַתָּה Mirabilis dilectio tua: 2. Reg. 1. quasi diceret, mira atq; mira. Sic nomina quandoq; ueniunt cū

Cc 4 duobus

COMPOSITIONIS.

duobus signis scem. gen. ut עֲזָרָה aux-
 xilium, יְשׁוּעָה salus & similia. Sunt
 rursus alij q dicunt חֲבָאָה וְנַפְלָאָה
 esse composita ex duabus radicibus, de
 habentibus aleph, & de quiescentibus
 lamed, & utriusque lamed uenit cum
 pathah.

חֲחַרְלִיתִי אֵהָא Iudic. 9. חֲחַרְלִיתִי
 חֲחַרְלִיתִי רֵשְׁנִי Recessi à pingue
 uedie mea. In omnibus suis focis heth
 habet hateph kamez p hateph sægol,
 idq; pro decore. Est autem præteritum
 hiphil, & fuerat sic scribendū חֲחַרְלִיתִי
 iuxta formam חֲחַרְלִיתִי cibauit. Alij uo-
 lunt quod sit futurum coniugat. hophal
 & sægol sub he sit loco kamez dilatatis,
 & sit scribendū חֲחַרְלִיתִי sicut חֲחַלִּיתִי
 Porro אֵהָא capitur pro אֵהָא de. Et nisi
 heth esset gutturalis punctaretur sic ח
 חֲחַרְלִיתִי iuxta miskal seu pondus ח
 חֲחַרְלִיתִי

חחל

חחל Ezec.20. לבלתי חחל Infinitiuus de coniugat.niphal, ex

habentibus duplicitatem:& nisi heth esset expers dages,fortificaretur iuxta formam **חחל** dissoluendo dissolueretur:2.Reg.16. Alij dicunt quod sit Infinitiuus hiphil, & he litera coniugationis punctetur cum kamez paruo, loco kamez magni:& dignū esset sic scribi **חחל** iuxta miskal seu formam **חחל**

חחשו 4.Reg.2. גם אני ירעהו Etiam ego noui,tacuerunt.Præteritum hiphil iuxta miskal **חחלו** Coeperunt principes:Hossee 7. Et expositio illius sententiæ est, q̄ posteaquam loquutus est eis, **חחשו** perus, **חחשו** tunc siluerunt. Cæterum aliij uolunt quod sit plurale imperatiui de coniugat.hiphil, ueniens cum patha paruo & hateph sægol,pro patha magno & hateph patha,ut sit hoc suū regulare

COMPOSITIONIS.

lare הָשִׁיב iuxta formā הָעֵלֹ addu-
xerūt, & habet הָשִׁיב radicem de quie-
scentibus in lamed.

אֲחֵרֵי אֲשֶׁר Deut.24. הַטְּמֵאָה
הַטְּמֵאָה Posteaquam
polluta est. Componitur dictio ista ex
cōiugat.hophal & hithpael. Nā si esset
solum de coniugat.hophal, dicendū fu-
isset הַטְּמֵאָה Et si solum de hithpael,
הַטְּמֵאָה uel הַטְּמֵאָה daggestato pe,
ad exprimendum Tau coniugationis li-
teram deuorata. Dages uero quod ha-
bet ain, est ratione coniugationis, quod
omne hithpael pro signo habet. Modo
quū הַטְּמֵאָה inueniamus, cōstat quod
componat ex utroq;. Porro extra pau-
sam scribimus הַטְּמֵאָה mem cū sche-
ua signato. Et sic quoq; componitur di-
ctio הַרְשִׁיבָה ut supra loco suo quoq;
meminimus.

הִחְבֵּר

LIBER

הַחֲבֵרָה Num sociabit' tibi: Psal
 mo 94. Futurum de cō-
 iugat. pual ex daggeffatis, tam & si ad al-
 leuiationem eius abiectū sit dages: nam
 perinde est ac si diceres **הַחֲבֵרָה עִמָּךְ**
 Nunquid sociabitur tecum. Non enim
 adhærent pronomina peulim ipsis seu
 etiam uerbis absolutis nisi isto modo.
 Porro secundum opinionē Grammati-
 corum ponentium quadratā coniugati-
 onem, erit quoq; hæc dictio de ea con-
 iugat. & scribetur sic **הַחֲבֵרָה** uerū iam
 confutata est à nobis hæc eorum opinio
 in oratione 2. elemento 8.

עַל חִירוֹת הוּא Nehe. 12. **הַחֲבֵרָה**
 וְאָחִיו Sup hymnos ipse
 & fratres eius: sic enim ibi habet nostra
 translatio. Est igitur nomen. Tamen se-
 cundum alios est Infinitiuus hiphil ex
 gescentibus in extremitatibus, cuius ra-
 dix est **יָרָה** & habet regulariter in ma-
 kor

COMPOSITIONIS.

kor לְחִירֹת iuxta illud לְחִירֹת טוב
 לְיִי Bonū est cōfiteri dñō: Psal. 93. Ver
 nit aut iod cum dages loco quiescentis,
 sicut dages in אֵל בְּלִירוּ לְהַרְפָּא Isti
 nati sunt ipsi harapha: i. Paralip. 20. non
 obstante q̄ expresse ponitur iod, sic em̄
 & uau ponit̄ in בְּלִירוּ quæ est pepoal.
 Ego quidem concedo quod daggeset̄
 lamed ob defectū pepoal: at multo cō
 uenientius mihi uideretur dicendum q̄
 dages in iod לְחִירֹת sit ad ornatum le
 ctionis, nec habet similitudinē cum uau
 in בְּלִירוּ nam licet uau scribatur non ta
 men legit̄, unde est quasi non esset: sed
 iod לְחִירֹת legitur. Qua propter si caru
 iss̄et puncto dages, nihil extranei habu
 iss̄et hæc dictio, nec eguiss̄et declaratiōe.
 חֵיטָב בְּעֵינֵי יְיָ Leuitici. 10. חֵיטָב
 Num placebit in oculis dñi.
 Sunt qui dicunt literam he esse לְחִימָה
 hoc est, admiratiuam seu quæsitiuam:
 alij

LIBER

alij aut uolunt eā esse לְיָדָה emphati-
cā seu demonstratiuā, & utroq; modo di-
ctio ipsa erit irregularis: Nam si he est
quæsitium, debuit punctari cum -- &
ipsum sequi litera lenis, ut תִּשְׁמֹר nū
custodiet: Si aut est indicatiuū, erit ite-
rum extraneū, quia nunq̄ uenit he indi-
catium iuxta futurum.

חֶבֶס Lotus: Leuit. 13. Dicitio hæc
cōponit̄ ex hophal & hith-
paël, & est makor. Quod si esset tota ex
hophal, sic fuerat scribenda חֶבֶס או
חֶבֶס iuxta formā תְּמַלֵּחַ לא תְּמַלֵּחַ
& saliendo non es salita: Ezech. 16. Sunt
autē -- & kybuz fratres. Quod si ex so-
lo hithpaël fuisset, scriptū fuisset חֶבֶס
uel חֶבֶס De quo & in חֶטְמָאח non
nihil annotauimus.

תְּמַסִּיר Iosue 14. תְּמַסִּיר אֶת לֵב
תְּמַסִּיר העם Dissoluerūt cor po-
puli. Ptm̄ est in hiphil, qđ sic scribi de-
buerat

COMPOSITIONIS.

buerat **הזנה הונר** iuxta formā
 Fornicando fornicati sunt: Hosee 4. Et
 uenit cum iod iuxta ritum **הארמי** Sy-
 riacū, **אשתיו חמרה** Biberūt uinum:
 Dan. 5. Et **ורמיז לגו אחז** Et proiece-
 runt in medium fornacis: Dan. 3. Porro
 alij dicunt q̄ **המסיו** sit p̄teritū
 hoc est, tertiæ personæ iuxta formam
הפקיר & quod uau sit loco he lamed
 poal, atq; radix eius sit **מיסה** Iod uero
 hic habeat suum consuetum protractio-
 nis officium, qđ in hiphil semp̄ habet.

הנחמים Isa. 57. **הנחמים באלים**
 Feruefacti in dijs. Et
 est benoni niphāl ex defectiuis pe iod:
 cuius radix est **יהם** cui simile est illud
 Mal. 3. **אתם נארים** Vos maledicti.
 Nam defectiua pe iod & defectiua pe
 nun similia sunt, ut declarauī in Gram-
 matica, orat. 2. elemen. 6. Porro protra-
 ctio zere est ad expressionem iod radi-
 calis

LIBER

Differūt pe iōd deficiēs & pe iōd quiescens. calis literæ deficientis. Quod si esset ex quiescētibus pe iōd, scriberet **הַבְּחִמִּים** iuxta formam **הַבְּעֵרִים**

חורו Isa. 5. **חורו וחוגו** Conceperunt & meditati sunt. Sunt q̄ dicunt utrunq̄ esse makor de coniugat. kal, ex quiescentibus lamed, quorum radices sunt **הָרָה** **הָרָה** Holem uero qd̄ est iuxta he, stat loco kamez: nam sic scribi debuerat **הָרָה עִמָּל** cōcipiēdo laborem, ut etiam in eodem capite inuenit̄. Idē iudicium est de **חָגוּ** & **חֹגוּ** Alij uero dicunt **חורו** esse makor de coniugat. hiphil, ex quiescentibus in extremitatibus, ut sit radix eius **יָרָה** sed **יחוגו** sit adhuc de kal, à radice **הָרָה** & ueniat cum holem propter combinationē quā habet cum **חורו** quemadmodū & alias dictiones licet inuenire, quæ propter solam combinationem nonnihil de suo iure amittunt: ut **צֵאתָ וּרְאֵתָ** Exite & uidete:

COMPOSITIONIS.

uidete: Cant. 3. ubi scribi debuerat **צאנה**
iuxta miskal **לבנה** uenite, nisi copula-
tio cum **ראנה** ut diximus obstitisset.

חרומו Numeri 16. **חרומו** **מהור**
הערה Sepamini de me-
dio congregationis. Imperatiuus est de
cōiugat. hithpael uel niphal: cuius radix
est **רום** uel **רמם** queadmodum etiā
scripsi in dictione **ארמם** nam idem est
utriusq; iudicium.

חשבוני Iud. 8. **באהלים**
חשבוני Habitantiū in taberna-
culis. Non est dictio in tota scriptura q̄
sit usq; adeo irregularis ut ista: Nam ex-
orbitat triplici uia. Primo quod he indi-
catiuum scribitur cum dictione constru-
ctiua. Secundo quod ipsa constructiue
mox præcedit beth seruilem literā, quū
sic scribi debuisset **חשבוני** **באהלים** Ter-
tio, quia **שבן** est uerbū absolutum &
non cōsueuit habere paul, queadmodū
scripsi

scripsi in libro electo, orat. 1. elemen. 2.

בְּל יְמֵי הַשְּׁבוּעָה Le. 26. תְּשׁוּבָה

תְּשׁוּבָה Omnibus die-
bus desolationis quiescet. Est autē ma-
kor de coniugat. hophal cū affixo scem.
tam & si he careat puncto mappic, qua-
lia & alia multa inueniuntur quæ in ת
מסורה enumerantur. Vel potest dici
q̄ he sit litera addititia, sine qua scriben-
dum est תְּשׁוּבָה uel תְּשׁוּבָה daggestato
schin propter defectū duplicitatis: Nā
radix eius est תְּשׁוּבָה Et licet non sit cō-
suetudo quod dages aliquid repræsen-
tet post se, tamen quando in posteriori
litera non habet locum, non admodum
refert si ponatur in pepoal. Hic autē pro-
pter adiectionē he, est locus ipsi dages,
quum in mem recipi possit. Et quamq̄
dages quod est in schin non abiiciatur,
nihilominus legi potest תְּשׁוּבָה ac si
schin rapharetur.

Dages po-
test signare
defectum se-
quentem.

D d תְּשׁוּבָה

COMPOSITIONIS.

הִתְפַּקְרוּ 3.Regum 20. הִתְפַּקְרוּ
 וּבְלִבָּי Numerati sūt
 & parati. Et Nu. 1. לֹא הִתְפַּקְרוּ בְּתוֹכֵם
 Non numerati sunt in medio eorum.
 Stat itaq; in tertia plur. præteriti pfecti,
 de coniugat. hophal, habēs admixtam
 coniugationem hithpael. Nam in solo
 hophal dicendum erat הִפְקִרוּ Et in so
 lo hithpael הִתְפַּקְרוּ he cum hirec: hic
 autem cōponitur ex utroq;.

Sequitur litera Vau.

מִתַּר הָאֵל הַיָּם Ezech. 28. וְאֶבְרָךְ
 וְאֶבְרָךְ De monte dei &
 disperdam te. Futurum de cōiugat. piel.
 Deficit autem aleph litera fut. nam quæ
 expresse scribitur est pepoal. Vnde inte
 grum suum hoc erit וְאֶבְרָךְ secundū
 וְאֶלְפֵי הַכֶּמֶת Et docebo te sa
 pientiam

LIBER

pientiam: Job 34. & est de coniugat. piel
 daggeffata, ut diximus. Alij uero dicunt
 q̄ per hoc non satis explorata sit Grā-
 matica eius ratio. Nam piel perpetuo
 daggeffatur: & quiescentia in pe, & item
 quiescentia in Ain sunt in piel integra,
 nec potest dages unum instaurare defe-
 ctum literæ, & gerere officium quod ha-
 bet in coniugat. piel, quū dages unum
 nunq̄ repræsentet duas res, ut scripsi in
 libro electo, orat. 2. elemen. 5. Vnde me-
 lius dicitur q̄ וְאַבִּירָה sit futurū hiphil,
 idem scilicet quod וְאַבִּירָה & deuo-
 retur aleph pepoal ui ipsius dages, quē
 admodū simile habet 3. Reg. 5. מִבּוֹלֵת
 לְבֵיתוֹ Escam domui suæ, idem quod
 מִבּוֹלֵת

וְאַמְאִסְתָּא Hos. 4. וְאַמְאִסְתָּא
 מִבְּחֵן לִי Et repa-
 bado te ne sacerdotio fungaris mihi. ubi
 aleph posterius est litera ociose sup-
 D d 2 addita

COMPOSITIONIS.

addita, sicut & hic וְנִאֲשַׁר אֲנִי Et re-
 lictus sum ego: Ezech. 9. Ego autem dico
 quod est dictio composita ex מֵאֵס &
 מֵסֵס Nam de מֵאֵס dicendum fuisset
 וְנִאֲמִיֶּסֶר Et de מֵסֵס integre וְנִאֲמִיֶּסֶר
 Venit itaq; aleph pro secundo samech,
 secundū q; uenit in וְנִאֲמִיֶּסֶר בְּמֵוֹ מַיִם
 Liquefient ut aqua: Psalmo 38. loco sa-
 mech prioris.

וְאִסְעֵרִם Zach. 8. וְאִסְעֵרִם עַל
 Et disper-
 dam eos in omnes gentes. Compositū
 ex אִסְעֵרִם qd' est de kal, & ex אִסְעֵרִם
 quod est de piel. Alijs autē placet quod
 componat ex אִסְעֵרִם niphāl, ueniente
 zere loco dages, ut supra quoq; admo-
 nuim⁹ in dictiōe אִרְוִמִים & ex אִסְעֵרִם
 kal, & sit compositio ista ex duabus cō-
 iugat. absolutis: & mem pronomen tan-
 tum ualeat ut בָּם in eis, uel עִימָם cū
 eis, ut est iudicium pronominum in uer-
 bis

LIBER

bis stantibus in suis significatis. Verius
 tamen dicendum uideat, quod sit de kal
 idem significans quod וְאִסְעֵרִים. Et ut
 habeat ain spaciū suum, punctatur pe
 cum kamez & ain cū hatephpatha. Sed
 & aleph punctatur cum zere ad protra
 hendū dictionē & plus prolongandū.

וְאִסְעֵרִים Et clamabo: 1. Regū 28.
 וְאִסְעֵרִים Sægol quod est sub a
 leph secūdo, stat loco kamez, iuxta mis
 kal אֲשֶׁמְרָה custodiam. Porro he est
 litera frustra superaddita. Est igitur fu
 turum kal.

וְאִשְׁמֹאֵלֶה Genesis deci
 mo tertio וְאִשְׁמֹאֵלֶה
 וְאִשְׁמֹאֵלֶה Et si dextraueris &
 sinistrabo. Sunt qui radicem eius ponūt
 שְׁמֵל Si ita est, erit dictio ipsa ualde ex
 tranea, quum litera mobilis inter duas
 radicales ponat. Sic quoq; Isa. 30. וְרִבִּי
 וְרִבִּי Et quia sinistram tenebitis.

D d 3 Sic

COMPOSITIONIS.

Sic לריוש הרבר ad inquirendum
rem: ubi iod mobilis superaddit, ut de-
clarabo in loco suo. Præterea in omni-
bus locis ubi aleph quiescit, ponitur ip̄a
loco uau: & quemadmodū dicitur de ra-
dice תמל תמול sic conuenienter dicit̄
שמול de שמל nisi quod uau uertitur
in aleph, Alij aut̄ dicunt q̄ dictio ista sit
quatuor radicaliū literarū, & radix sua
sit שמל quod & pbabilius esse uidet̄.

Psalmo. 139. וְבַתְּקוֹמֹתַי

אֶתְקוֹטְטֵי Et in insurgentibus contra te
fastidiū habebō. Adiectiuū cum additi-
one Tau, deriuatū à תְּקוֹמִים iuxta for-
mā תְּחֹלְלִים De q̄ Isa. 51. שָׂרָה תְּחֹלְלִים
Sara genetrix uestra. Sunt tamē qui uo-
lunt idem esse quod וְבַתְּקוֹמֹתַי &
dum cadit mem relinquitur motio sua
literæ ministeriali. Sic quoq̄ cadit mem
de לוֹצְצִים & de שׁוֹרְרֵי quorum

quorū opinionem sed non secundū me
 am. Vnde dico q̄ istud mem ideo cadit
 ne sint quatuor literæ superadditæ in ca
 pite dictionis. Et est benoni plur. de con
 iugat. hithpael, ex quiescentibus ain.

לְרִיגוֹם רַבִּים Jerem. 16. וְרִיגוֹם
 רִיגוֹם Ad piscatores

multos & piscabuntur eos. Est uerbum
 hoc tertiæ p̄sonæ plur. præteriti de piel
 dagges. & iudicium eius est וְרִיגוֹם iod
 daggesato iuxta formā קִימוּ וְקִיבְלוּ
 Ester 9. Alij putant esse præteritum hi
 phil, quod perfecte sic scribendum erat
 וְהִרִיגוּם iuxta pondus וְהִקְמוּם Et ca
 dit he cōiugationis sicut cadit de בִּינְוְחִי
 בספרים Intellexi in libris: Danielis 9.

וְהִאֲזִיחוּ Isaiæ 19. וְהִאֲזִיחוּ
 וְהִאֲזִיחוּ Et amouerūt

flumina: Aleph est litera superaddita:
 unde sensus eius est וְהִאֲזִיחוּ Præteritū
 hiphil plur. tertiæ personæ. Alij uolunt

D d 4 quod

COMPOSITIONIS.

quod hæc dictio ratiōe he sit Hebraica,
 & ratione aleph Aramica siue Syriaca;
 Nam Syri plerunq; utuntur aleph pro
 he: ut אשתיו חמרא Biberunt uinum:
 Dan. 5. Et אהבריה רוחי Succisus est
 spiritus meus: Daniel. 7. & similia. Sunt
 rursus alij dicentes he esse literam addi-
 titiã, & aleph locū tenere he hiphil, quē
 admodū etiã scripsi in dictiōe אגאלתי
 Tertio sunt qui dicūt he esse quæsitiuū,
 ut in simili אשיב אשיב Num reuer-
 tendo reuertar? Gen. 24. Sed propter
 concursum duorū hehin migrat he hi-
 phil in aleph, & saꝑol sub aleph uertit̃
 in hirec, ut cōmuniter fit quod iste pun-
 ctus capitur pro illo. Porro ego dico q̃
 istud non sit probabile, quum uau serui-
 lis nō accedat ad he quæsitium, quē ad-
 modū explicauī in capitulo seruitiorū.

רחורה חבצע Isaiæ 59. רחורה חבצע
 אפעה Et conculcatū cō-
 fouebit

LIBER

fouebit regulus: Vbi sægol ponitur pro kamez. Nam est paul de quiescentibus ain, cuius radix est זור He uero constituit scem. Simile וְלָנָה בְּחֹךְ בֵּיתוֹ & mansit in medio domus eius: Zach. 4. Debuít igitur scribi וְחִזְרָה iuxta mis/ kal חִזָּה שׁוּמָה fuit posita: 2. Reg. 13. וְחִטִּיבוֹתַי Ezec. 36. וְחִטִּיבוֹתַי מִרְאשׁוֹתֵיבֶם Et be nefaciam plus q̄ primordijs uestris. Di cunt aliqui hanc dictionē componi ex duabus radicibus, nempe יטב & טוב Nam si ex solo יטב cōstitueretur, scri ptum fuisset וְחִטְבַּתַי cuiusmodi legi mus: Jer. 1. חִיטְבַּת לְרֵאוֹת Bene egisti ut uideres. Et si à טוב tantū esset, sic di cendum fuisset וְחִתִּיבוֹתַי Nunc autē habet aliquid ab utraq; radice, & stat in præterito hiphil, tam & si uau mutet tē poris rationem. Alij autē dicunt quod sit tantum ex quiescentibus ain, & com/

D d s ponatur

COMPOSITIONIS.

ponatur ex duabus formis eiusdem conjugat. nempe ex הטיבותי & הטבותי nam istæ duæ formæ inveniuntur in his phil quiescentium in ain, ut declaravi in libro electo, orat. 2. elemen. 8.

והמבו בבל Job 24. וְהַמְּבוּ וְהַמְּבוּ Et deprimentur quasi omnes concludentur. Est præteritum hophal ex uerbis duplicitatis: cui simile est illud Psal. 106, וַיִּמְכוּ בְעֵינָם Et depressi sunt propter iniquitatem suam: iuxta formam הוֹסִיבוּ Et nota quod dages aliquando anticipatur in primam litteram, ut וַיִּמְכוּ דְעֵינָם Deut. 34. Et וַיִּמְכוּ Quiescent ut lapis: Exo. 15. & similia. Alij autem dicunt quod dages in illo loco hac ratione ponatur quod radix uerbi sit נִמְרַ Nam habetur ex uerbis magistrorum nostrorum quod נִמְרַ habeat formam נִמְרַ & נִמְרַ. Potest etiam dici quod nun in נִמְרַ sit de conjugat. niphthal

LIBER

phal atq; de uerbis duplicitatis, sicut etiã
dicit בגוז attonsus, de ועבר at-
tonsi sunt & pertransibit: Nahum 1. Sic
לגול à השמים בספר הגול Et com-
plicabuntur ut liber cœli: Isa. 34. De hoc
etiam scripsimus in libro electo orat. 2.
elemento 11.

והניחה שם על Zac. 5. וְהִנִּיחָהּ
מִבְּנֵיהָ Et collocata est
ibi super basim suam. Componitur hæc
dictio ex הניחה præterito hophal, &
הניחה præterito hiphil, hoc est, constat,
ex parente & prole, cuius radix est יניח

והפתית Prouerb. 24. וְהַפְתִּית
בְּשִׁפְתֶיךָ Et seducas cū
labijs tuis: Vbi iod ponit loco uau: nã
sic dici debuit הפתית iuxta miskal ה
הסבות de cōiugat. hiphil, ex uerbis du-
plicitatis, cuius radix est פתח Alij di-
cunt quod he sit admiratiuū seu quæsti-
uum, idem ualens quod אם quasi di-
ceret

COMPOSITIONIS.

ceret, וְאִם בָּתִּיתָ & si deceperis: Ex dag
 gessatis de radice בָּתַח & ex quiescenti-
 bus lamed: quam opinionē iam repro-
 bavi in dictione וְהִאֲזַנְיָחוּ

וְהוֹשִׁבוּתֵיכֶם Zachariæ deci-
 mo וְהוֹשִׁבוּתֵיכֶם

Et feci sedere eos quia mi-
 sertus sum eorū. Componit̄ hæc dictio
 ex וְהוֹשִׁבוּתֵיכֶם de quiescentibus in pe-
 iod, cuius scilicet radix est יָשַׁב & ex
 וְהוֹשִׁבוּתֵיכֶם de quiescentibus ain, cuius
 radix est שׁוּב & significatur utrinque
 idem.

וְהִשְׁלַחְתֶּם Et proijcietis:
 Amos 4. Vo-

lunt idem esse quod וְהִשְׁלַחְתֶּם ut sit he
 in fine litera supaddita, & uerbū ipsum
 sit secunda p̄sona præteriti hiphil. Hæc
 opinio mihi nō probatur, nam nō solet
 he addititia litera aduenire præterito.

Vnde probabilius uidet̄ mihi dicendū
 quod

LIBER

quod sit dictio composita ex **הַשְׁלִיכָהּ**
 secunda p̄sona präteriti, & ex **הַשְׁלִיכָהּ**
 secunda persona plur. sc̄em. de coniuga-
 tione hiphil.

פָּנוּ אֵלַי וְהִשְׁבוּ Job 21. **רְחַמְנוּ**
 Respiciate ad me & ob-
 stupefcite. Sunt libri in q̄bus schin dag-
 gessat̄, & tunc necesse est he habere ha-
 tephkamez, & est pt̄m hophal, de uer-
 bis duplicitatis. Hanc aut̄ duplicitatem
 significat dages in schin: mem autē dag-
 gessatur pro decore pausa: nam non est
 imperatiuus in coniugat. quæ nō recor-
 datur operationis suæ. In alijs aut̄ libris
 correctis schin non daggessatur, & tunc
 he exigit kamez latum, & erit imperati-
 uus hiphil. Porro schin pathatur loco
 zere: sicut **הָשִׁב אֶל תַּעֲרָה** Reuertendo
 ad uaginam suam: Eze. 21. Est enim idē
 quod **הָשִׁב** cum zere.

וְחִתּוּעֵשׂוּ

COMPOSITIONIS.

וְהִתְגַּעְעוּ Jer. 25. **וְהִתְחַלְלוּ** Et tu

multuati sunt, & infatuati sunt: uel tu
multuabuntur &c. Nam uau hic est cō
uersiuum: uerbū uero ipsum est de con
iugat. hithpael, compositū cū coniugat.
pual. In eadē forma inuenitur **וְהִתְגַּעְעוּ**
ut infra declarabitur. Ego tamen dico ꝑ
sic ueniat propter combinationem dicti
onis **וְהִתְחַלְלוּ**

וְהִתְשַׁטְטְנוּ Et discurrete:

Jer. 49. Impe
ratiuus plur. foem. de coniugat. hithpael
ex quiescentibus ain: & esset iudicium su
um quod pepoal in hithpael antecede
ret literam tau, nisi lectionis difficultas
in **וְהִתְשַׁטְטְנוּ** obsisteret. Nam quū
tau daggessetur & propterea æquiuale
at duobus mox sequētibus thettin, gra
uis esset dictionis ipsius prolatio: ideo
necesse est tau præuenire literā schin, nō
obstante

obstante quod schin est una ex literis si-
bilantibus, quæ solent Tau coniugat. p̄-
cedere. Verum iam in longum protraxi
declarationem huius dictionis in libro
מחלך à me ædito, & iam hic ter typis
excuso.

העירותי מצפון ויאה Isa. 45. **ויהי**
Excitavi ab aquilone & ueni-
et. Futurū est tertiæ p̄sonæ de coniugat.
kal, ex quiescentibus in extremitatibus,
cuius radix est **אה** Et uenit cum de-
fectu: nam sic integre scribit **יאה** un-
de **בסופה יאה** Ut turbo ueniet: Pro-
uerb. i. uel **יאה** quiescente aleph. unde
עריך תאה usq; ad te ueniet: Mich. 5.
Et possibile est q; etiam sic dicatur in re-
liquis futuri p̄sonis: ut **תאה תאה**
Vel nō dicit sic, nisi hoc modo, & id nō
sine litera uau, quemadmodum declara-
bimus in dictione **וירא** & in dicti-
one **ויהא**

ויהא

COMPOSITIONIS.

גוער בים נַחֲשֹׁן Nahum i. **וַיִּבְשֹׁהוּ** Increpans ma-
 re & exiccavit illud. Deficit iod futuri, nā
 iod quod expresse ponitur est pepoal.
 Alij tamen dicunt quod iod scriptū, sit
 iod futuri, & iod pepoal deficiat, quod
 magis uerum uidetur, quū radicales de-
 ficere soleant & non seruales. In priuati-
 one aut̄ eius migrat motio eius ad iod
 futuri: nam sic fuerat dicendū **וַיִּבְשֹׁהוּ**
 sed propter cōcursum duorū iodin defi-
 cit unum. Est aut̄ uerbum ipsum de piel
 daggestato. Sunt rursus ali j qui negant
 hanc dictionē esse de piel, idēq; ea ratio-
 ne quam scripsimus in dictione **וַאֲבָרָה**
 unde probabilius dicendum uidetur q̄
 sit de hiphil, & scheua ponat̄ loco hirec
 sicut hic **וַיִּרְרְבוּ אֶת לְשׁוֹנָם** Et tetende-
 runt linguam suā: Jeremiæ 9. Et **וַיִּרְבְּקוּ**
בְּלִשְׁתֵּימָם Et apprehenderūt Philistæi:
 1. Regum 31. ubi scribi debuerat **וַיִּרְרְיְבוּ**
 &

& וַיִּבְשֹׁחוּ Sic hic וַיִּבְשֹׁחוּ Et in perfecti-
 one sua וַיִּבְשֹׁחוּ Daggeffatur
 aut beth propter iod literam radicalem
 deuoratam: sicut & hic בֵּי אֲצוּק מַיִם
 quia effundam aquas: Isa. 44. Et בְּטָרִם
 אֲצַרְרָךְ Priusq̄ formarē te: Jer. 1. In quib̄
 omnibus dages est loco iod radicalis.

וַיִּגַּח Thren. 3. וַיִּגַּח בְּנֵי אִישׁ Et
 afflixit filios uiri. Grammatica
 huius dictionis est ut grammatica mox
 præcedētis וַיִּבְשֹׁחוּ Vnde aliqui dicūt
 quod sic integre scribat וַיִּגַּח Alij autē
 quod sic וַיִּגַּח Est autem de quiescen-
 tibus in extremitatibus: nam radix eius
 est יָגַח Ego tamē uidi in multis libris
 scriptum וַיִּגַּח cum aleph in fine. Signi-
 ficat autem idem quod טעה

וַיִּרְדּוּ אֲבָנֵי בֵּי Thren. 3. וַיִּרְדּוּ Et ier-
 cerunt lapidem in me. Disposi-
 tio huius uocabuli non differt à mox præ-
 cedentibus. Sic etiam Ioelis 3. וַיִּרְדּוּ גֹרֵל
 Ee Miserūt

COMPOSITIONIS.

Miserunt sortem: & ibi utranque simul
declarabo.

וַיִּהְיֶה Hanc dictionē unā cū וַיִּהְיֶה in-
uenies declaratam infra in di-
ctione וַיִּהְיֶה

וַיַּחַל Gen.8. שִׁבְעָה יָמִים וַיַּחַל
Et expectauit septem diebus.

Futurum de coniugat.piel, debuitq̄ sic
scribi וַיַּחַל Deficit autem iod litera
futuri, & quæ scribit̄ est pepoal, tam & si
aliĵ contrarium sentiant quod & proba-
bilis uidetur, ut iam scripsi in dictioni-
bus וַיִּבְשָׁחוּ & וַיִּגַּח Aliĵ aut̄ uolunt
q̄ sit hiphil ex quiescentibus ain, existēte
וַיַּחַל radice, cui simile est id Iud.3. וַיַּחַל
וַיִּשְׁבּוּ Et expectauerunt usq̄ ad cō-
fusionem: iuxta formam וַיִּשְׁבּוּ אֶת בָּל
וַיִּרְכֹּשׁ Et reduxit omnē substantiam:
Gen.14. Aliĵ dicunt quod sit idem quod
וַיַּחַל ut declarabimus postea: & ueniat
iuxta formam וַיִּבְבַּל בְּעֵלָה בּוֹלְגוּ Et
defluximus

LIBER

defluximus quasi folium omnes nos:
Isaiæ 64. quod etiam declarabimus lo-
co suo.

וַיַּחַל עַר שְׁבַעַת Genes. 8. יָמִים Et expectauit usq̄
ad septem dies. Est hæc dictio futurum
niph'al iuxta formã יַרְחַ אוּ יִרְחַ Vel
iaciendo iacietur: Exo. 19. ubi in utroq̄
debuerat iod radicalis uerti in uau: nam
erat dicendum וַיַּחַל & יַרְחַ ut est ri-
tus quiescentium in pe iod. Secundum
alios uero וַיַּחַל est de coniugat. hith-
pael, & kamezatur iod præter illius con-
iugat. cõsuetudinem, & hoc propter he
& heth quæ nõ habent uirtutẽ recipien-
di dages, ut scripsi in Grammatica, orat.
2. elemento 2. Nec mireris quod iod non
uertit̃ in uau, quũ & alia multa talia sint
in hithpael ut scripsi in memorato loco
elemento 6.

Ec 2 וַיַּחַלְקֶם

COMPOSITIONIS.

וַיַּחֲלֶקֶם 1. Paral. 23. **וַיַּחֲלֶקֶם** Et diuisit eos.

David in partes. Est hæc dictio futurū kal de pfectis. cum pronomine plur, Et debuit sic signari **וַיַּחֲלֶקֶם** iuxta formā **וַיַּעֲמִירֵם** iod cum patha magno & uer- titur in patha paruum, & ad maiorem heth dilatationē, uenit ipsum cū kamez magno pro patha magno.

וַיַּחַמְמוּ Gen. 30. **וַיַּחַמְמוּ** Et calefactæ sūt dum uenirent ad bibendū. Componit hæc dictio ex signo mascul. & ex signo fœm. Nam masculine tantū fuerat dicē dum **וַיַּחַמוּ** & fœminine **וַיַּחַמְמוּ** iuxta formam **וַיַּחַמְמוּ**. Item secundum exceptionē **וַיַּחַמְמוּ** Et directe incedebant uaccæ: 1. Regum 6. Et **וַיַּחַמְמוּ** Dan. 8. Tria hæc inueniuntur cū signis mas. & fœm.. Vnde dicunt in **וַיַּחַמְמוּ** q̄ tres dictiōes sunt **וַיַּחַמְמוּ** hoc

Hoc est, semiuiri seu hermaphroditæ:
 Vna in lege, una in prophetis & una in
 xufim: & sunt illæ quas iam annotaui.
 Porro Grāmatica explanatio **וַיַּחַמְנָה**
 est, q̄ est futurū scem. tertiæ p̄sonæ plur.
 compositū cum tertia plur. mas. de con-
 iugat. kal, & ex quiescentibus pe iod, cui-
 us radix est **יָחַם** Caterum protractio
 zere est ad protractionē iod pepoal.

וַיַּבְּחֵם עַי Numeri 14. **וַיַּבְּחֵם עַי**
וַיַּבְּחֵם עַי Et percusserūt
 eos usq; ad internicionem. Sic Deut. 1.
וַיַּבְּחֵם אֶתְכֶם Et percusserūt uos. Vtrū-
 q; est de coniugat. piel, ex defectiuis pe
 nun: & radix eorum est **בָּחַ** Porro for-
 ma eorum integra est **וַיַּבְּחֵם וַיַּבְּחֵם**
 Sed ob occultationem pe, transfert mo-
 tio eius ad iod literā futuri. Sunt tamen
 alij qui dicunt q̄ sit futurum hiphil, & sit
 idem quod **וַיַּבְּחֵם** Nam scheua stat
 loco hirec sicut & hic **וַיַּרְבּוּ לְשׁוֹנִים** Et
 Ee 3 exten/

COMPOSITIONIS.

extenderunt linguā suam: Ier. 9. & simi-
 lia. Porro alij uolunt esse futurū de uer-
 bis duplicitatis, ut sit radix eius בַּתָּה
 Anticipatur aut in eo dages de ain poal
 in pepoal, sicut & hic וַיִּקְרֹוּ & וַיִּתְּבוּ
 &c. Debit enim scribi וַיִּבְתּוּ iuxta for-
 mam וַיִּסְבוּ

וַיִּבְתּוּ Et gignes filiū: Iu-
 dicū 13. Dictio com-
 posita ex יוֹלֶדֶת benoni fœmin. & ex
 יִלְדֶת p̄terito fœm. Est autem secundæ
 personæ de coniugat. kal. iuxta formam
 יוֹשֵׁבֶת בְּלִבְנוֹת Sedisti in Libano: Ier.
 22. Et ibidem שׁוֹבְנֶתָ עַל מַיִם Habita-
 sti super aquas. Sunt tamen qui dicunt
 tria hæc esse benoni fœm. absq̄ ulla cō-
 positione: & habet ain poal patha mag-
 num p̄ patha paruo, & lamed poal ha-
 bet scheua pro sægol ad festināter pro-
 ferendū, quod in multis euenit dictioni-
 bus q̄ festinari possit: ut אֵל תּוֹסֶתָ עַל

רַבְרִיו

LIBER

דְּבָרַי Ne adñcias ad uerba eius: Pro
 uerb. 30. Sic וַיִּשָּׁב מִמֶּנּוּ Num. 21. & si
 milia. Alij autem uolunt esse præteritū
 hiphil, ut sit idē quod וְהוֹלִיֵת & mu
 tatur he cōiugat. in iod, sicut & hic וָאֵת
 הַנְּעָרִים יוֹרְעָתִי 1. Reg. 21. quod tantū
 ualet ac הוֹרְעָתִי cognoscere seu scire fe
 ci scilicet pueros. Est adhuc & alia opi
 nio, quā tamē infra in יוֹרְעָתִי recitabo.

וַיִּסְבּוּ פְּנֵיהֶם Et uer
 רִיסְבּוּ terunt facies suas. Sic וַיִּסְבּוּ

וְאֵת אֲרוֹן Et reduxerunt arcam: 1. Reg. 5
 In utroque habet tam samech c̄p̄ beth
 punctū dages, idēq̄ præter consuetudi
 nem & iudiciū, quum non ueniant duo
 dages p̄ deuoratione unius literæ. Por
 ro huius rei iam meminimus in libro
 Grammaticæ, orat. 2. elamen. 12.

וַיִּסְרַנִּי מִלֶּכֶת בְּרָרָרְ Isa. 8. וַיִּסְרַנִּי
 וַיִּסְרַנִּי Et erudiuit me ne irē
 in uia populī. Est autē ptm̄ piel, ex dese

Ee 4 etiuus

COMPOSITIONIS.

Et iuis pe iod: & zere quod est sub res, est
 loco patha: nam sic scribi dignum esset
 יִסְרְיִי iuxta miskal פִּקְרֵי Alij uero
 uolunt q̄ sit futurū kal, & iod scriptum,
 sit iod futuri: Iod uero radicale deuoret̄
 in dages quod habet samech, iuxta for
 mam יִצְרָהוּ בַּמִּקְבוֹת cum malleis for
 mauit illud: Isa. 44. cuius radix est יִצֵר
 וַיֵּרָא אֹתָם אֵת בֶּן 4. Reg. 12. הַמֶּלֶךְ Et ostendit eis filium
 regis. Ista dictio in hoc loco & in huius
 modi forma solum est de coniugat. hi
 phil: alia uero וַיֵּרָא sunt de coniugat.
 kal: ut וַיֵּרָא בַלַּק Et uidit Balac: Num.
 22. Et וַיֵּרָא יַעֲקֹב Et uidit Iacob: Gen.
 42. & similia: quæ tamē digna essent sic
 scribi וַיֵּרָא iod cum hirec & res cū sche
 ua, iuxta formā וַיֵּה בְּגִדָיו Et pulcher
 factus est in magnitudine sua: Ezech. 31
 Punctat̄ aut̄ iod cum patha quo discri
 men sit inter ipsum & inter וַיֵּרָא à radi
 ce

עֵי יַרְחֵה חַחֲצֵי יַרְחֵה Iecit sagittam: 1. Reg. 20.

Non autē utimur hac forma in reliquis literis futuri: Nam nō dicitur אָרָא אָרָא אָרָא sed nec sine uau cōuersiuo, quia nō dicitur יָרָא sed יִרָא quia frequētiōr est usus huius dictionis. Dicunt tamen quidā Grammatici q̄ liceat etiam sic dicere אָרָא יָרָא אָרָא יָרָא in coniugat. hiphil. nam idē ualent qd' אָרָא יָרָא אָרָא יָרָא. Sunt rursus alij qui id negant in hiphil, excepto solo יִרָא cū uau iod.

וַיִּרֶב בְּנַחַל 1. Reg. 15. Et insidias posuit in ualle. Est autem futurū piel, deficiente aleph pepoal: cuius integrum sic scribendum erat וַיִּרְבֵּב. Alij dicunt quod sit futurum hiphil, scribendum in hunc modū וַיִּרְבֵּב. & secūdum utranq̄ opinionem kamezat' iōd ad protrahendū aleph pepoal occultatum. At mihi uidetur probabilius dicendum quod sit futurū de cōiugat. hiphil.

Et s̄ ex quie

COMPOSITIONIS.

ex quiescētibus ain, & radix eius est רוב
 cōtendere significans. iuxta formā ויקם
 אה העמודים Et erexit columnas: Exo.
 40. Astipulat quoq; huic opinioni Ra.
 Sal. Iarhij, idēq; iuxta interpretationem
 sapientū nostrorum bonæ memoriæ.

וישחך בקרבך Mich. 6. וישחך
 Et humiliatio tua in me-
 dio tui: Est enim nomen à radice ושה
 iuxta formā וישער התי לנו Et salu-
 tare tuū dabis nobis: Psal. 85. Alij dicūt
 futurū esse tertiæ personæ de coniugat.
 hiphil, cum affixo secundæ personæ de
 quiescentibus lamed he: & radicem eius
 assignant ושה Porro patha paruum
 uenit pro patha magno, nam sic scribi
 oportebat וישחך iuxta formā ויברך
 וירבך & faciet fructificare te, & mul-
 tiplicabit: Genesis 28.

וירומו החרובים Ezech. 10. וירומו
 Et eleuati sūt Cherubim.
 Habet

LIBER

Habet hæc dictio eandem cum ארומו
Grammaticã explanationem uide de
hoc supra.

וישרם למטה 2. Paral. 32. וישרם
מערבה Et direxit eas ad
inferiora deserti. Futurum tertiæ psonæ
cum pronomine mem, de cõiugat. piel,
quod integre sic scribendũ erat וישרם
quemadmodum iam scripsi in dictione
ויבשתי nam est utriq; idem iudicium.
Porro in masoreth inueni וישרם Ple
num est igitur & non plenum atq; dag
gestatum, tam & si iudicium suum sit q
scribi soleat in correctis libris cum duor
bus iodin.

וישרנה חפרות 1. Reg. 6. וישרנה
Et directe incedebant
uacca. Componitur dictio ista ex mas.
& scem. ut indicaui in dictione ויחמנה
Est igitur וישרנה futurum kal. ex qui
escensibus pe iod: cuius radix est ושר
Porro

COMPOSITIONIS.

Porro dages in schin representat iod pe-
 poal deuoratū, sicut & hic בָּטָרָם אֶצְרָךְ
 Priusq̄ formarem te: Jer. i. Secundū ali-
 orum opinionē est futurum piel: & da-
 ges in iod tenet uicem iod futuri, dages
 uero in schin, est dages coniugationis:
 uerum prima explicatio uidetur esse p-
 babilior, sicut & scripsit Ra. David חָרוּג
 in libro יִשְׂרָאֵל in radice חָרוּג

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אֶרְצָה Gen. 33. וַיִּשְׁתַּחֲוֶה
 Et adorauit ad terram.

Est hæc dictio uaria in Grāmatica. Est
 aut futurum hithpael de quiescentibus
 lamed he, & uenit frequenter cū duplici
 lamed poal וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה ubi uau
 stat loco lamed poal, & est he aliud la-
 med poal. Et quādo cadit he, manet uau
 quiescens loco lamed poal. Verum non
 euenit istud nisi tertiæ personæ singul.
 utriusq̄ gen. ut וַיִּשְׁתַּחֲוֶה & adorauit.

Sic וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְמֶלֶךְ Et adorauit regē;
 3. Reg.

3. Regum primo.

וַיָּחַד רָשֵׁי עַם Deut. 33. **וַיָּחַד** Et

uenerunt capita populi. Futurum kal de quiescentibus in extremitatibus, cuius radix est **חַד** Porro zere quod est sub iod, repræsentat aleph per poal: & aleph finale stat loco he lamed poal: dignumque fuit sic scribi **וַיָּחַד**

Vnde Prouerbiorum 1. **בְּסוּפָה יָאָחַד** Ut tempestas ueniet. Vide dictionem

וַיָּחַד

וַיִּלְנַח בְּחֹךְ בֵּיתוֹ Zach. 4. **וַיִּלְנַח** Et māsīt in medio domus suæ.

Ponitur hic sægol loco kamez, & he scemine capitur: unde hæc est uera forma **וַיִּלְנַח** iuxta simile **וַיִּסְרַח** Huius

quod recordatus sum in dictioe **וַיִּחְזֹק**

וַיִּנְבַּל בְּעֵלָה בְּלִנּוֹ Isa. 64. **וַיִּנְבַּל** Et

defluximus omnes nos quasi folium. Futurum plur. primæ psonæ de coniugat. niphal, positū pro **וַיִּנְבַּל** Et

dum

COMPOSITIONIS.

dū nun pepoal cadit, uenit motio eius sub nun futuri. Secundū alios uero est futurum hiphil, positum p וּנְבִיל signa- to ain poal cum dages propter defectū pepoal, atq; ueniente protractione ka- mez sub nun futuri loco eius: ut וַיִּירָא Et coxit Jacob: Gen. 26. pro וַיִּירָא iuxta formam וַיִּפֹּל וַיִּגֶשׁ ut testatur

וַיִּירָא
וּנְבִילָה שֵׁם שִׁפְתָּם Gen. 11. וּנְבִילָה Et defluxit ibi labiū ipso- rum. Est dictio ista præteritū fœm, kal ex defectiuis pe nū. iuxta formā וּנְבִילָה Alij aut dicunt q; nun faciat primā per- sonam plur. futuri kal ex duplicatis, idē quod וּנְבִילָה ualens, iuxta formam וּנְבִילָה Et prædabimur eos: 1. Re- gū 14. Cum aut dages ceciderit ab eis, uenit pepoal cū scheua: ut וַיִּרְחֹב וַיִּסְבֵּה Etzech. 41. Et וַיִּבְקַח רוּחַ Et euacuatus est spiritus: Isa. 19. quemadmodū etiam scripsi

LIBER

scripsi in libro electo, orat. 2. elemen. 11.

Cæterum alij contendunt esse primam plur. futuri hiphil, cum adiectiōe he, de uerbis duplicitatis: ut sit idē qđ וַיְבִלָּה lamed daggeffato ad signandum defectum duplicitatis.

וְנוֹסְרוּ כָּל הַנְּשִׂיִם Eze. 15, וְנוֹסְרוּ
Et erudientur omnes mulieres. Componitur hæc dictio ex נוֹסְרוּ tertia plu. p̄teriti hithpaël, & ex נוֹסְרוּ uel נוֹסְרוּ deuorato Tau hithpaël in dages literæ uau, quæ stat loco iod radicalis: nam radix eius est נוֹסְרוּ

וְנִבְפָּרוּ לָחֵם חֵמָם Deut. 21, וְנִבְפָּרוּ
Et expiabitur eorum sanguis. Componitur dictio ista ex נִבְפָּרוּ præterito niphāl, & ex נִבְפָּרוּ tertia p̄sona sing. præteriti hithpaël, ut iā quoq; scripsimus in dictiōe וְנוֹסְרוּ mox præcedente.

וְנִבְפָּרוּ

COMPOSITIONIS.

וְנִשְׁאַרְתִּי Eze. 9. Et relictus sum.

Componit hæc dictio ex nun litera futuri atq; signo loquentium pro se: & ex aleph litera futuri atq; signo loquentis pro se: uenitq; signū loquentium pro se ad decorem, sicut nun

נַעֲשֶׂה אָדָם Faciemus hominē: Gen. 1.

Et **וַיִּשְׁרִיחַ נְאֻמָּו** Et interpretationē

eius dicemus: Dan. 2. Verum mihi hæc

grammatica explanatio non probatur, **ו**

& ratio est, quia uau punctat cum scheua,

& est hic litera conuersiua: nec unq; uenit

cum scheua ad futura. Vnde melius

dicitur quod litera nun, est nun passiuum,

aleph uero superaddit sicut aleph in hac dictioe

וְנִשְׁאַרְתִּי inter samech scilicet & caph

affixum, ut scripsi supra, Valet autē idem

quod **וְנִשְׁאַרְתִּי** Et relictus sum ego:

iuxta modū similem **עֵינַי** Ego uir uidens af-

flictionem meam: Thren. 3.

וְקָאֵם

LIBER

וְקָאֵם Hof. 10. **וְקָאֵם שְׂאֵף בְּעַמּוֹ**
 Et consurget uastatio in po-
 pulum tuū. Aleph quiescens est hic ain
 poal: & habes eius explicationē in Grā-
 matica, orat. 2. elemento 7.

וְרָאִמָּה Zach. 14. **וְרָאִמָּה וְיִשְׁבָּה**
וְרָאִמָּה תַּחְתֶּיהָ Et alta erit, & se-
 debit subter eā. Est hic aleph ain poal,
 sed mouetur, ut quoq; scripsi oratione 2.
 elemento 7.

וְקִבְּנוּ Num. 23. **וְקִבְּנוּ לִי מִשָּׁם**
 Et maledic eum mihi exinde
 Imperatiuus kal, à radice **קָבַן** idē ua-
 lens quod **וְקִבְּנוּ** iuxta formā **וְקִבְּנוּ**
 recordare eius. Alij dicunt quod non o-
 porteat fingere hic nouam radicem **קָבַן**
 quū non inueniat alibi in simili forma:
 Habet autem alioquin lingua ista duas
 radices **קָבַב** & **קָבַב** ut **וְקִבְּנוּ**
 Et maledicens nomē domini: Num. 24,
 Et forte idē significat **קָבַח** & tunc ha-
 bebimus

F f

COMPOSITIONIS.

bemus tres radices: Probabiliter igitur
dici potest, quod וְקָבְנוּ p radice habet
קבב Nun uero est litera superaddita
uel stat loco duplicitatis, sicut nun ל
לְשִׁמּוֹר מֵעֲוִיָּה ad delendum fortitu-
dines eius: Isa. 23. Sic בִּי לֹא תִמְנוּ Quom-
niam non consumpti sunt: Thren. 3. ubi
in utroq; nun stat loco literæ lapsæ: nã
sic scribi debuit מֵעֲוִיָּה תִמְנוּ Sic quo-
q; וְקָבְנוּ p וְקָבְנוּ Sunt ali; qui dicunt
tam nun q̄ uau esse pronome tertie p-
sonæ, ut sit hæc dictio idem quod וְקָבְנוּ
nisi quod dages duplicatæ literæ cadit:
similiter dages pronominis, & uenit cū
holē: ut in simili יִלְבְּדוּ אֵת הַרְשָׁעִים Ca-
piunt ipsum impium: Prouerb. 5. Secū-
dum omnium itaq; expositionē est hæc
dictio imperatiuus kal cum pronome
tertiæ personæ: est autem de uerbis du-
plicatis.

וְקָבְנוּ

LIBER

וְקָרוּ Jer. 25. שִׁתּוּ וְשָׁבְרוּ וְקָרוּ Bibi-
 te & inebriamini & uomite. Po-
 nitur hic iod loco aleph: nam scribi de-
 buit **וְקָרוּ** iuxta formā **בָּאוּ** Est igitur
 imperatiuus plur. kal de quiescentibus
 ain & lamed: de quo etiam Leuit. 18. **וְלֹא**
תִּקְיֵא Et non spues. Radix eius est **קָוָא**
 Alij tamen uolunt q̄ **וְקָרוּ** sit à radice
קָאָת de quiescentibus lamed: ut **בְּאֶשֶׁר**
הָאָתָּה אָתָּה הָאָתָּה Sicut euomuit gentem:
 Leuit. 18. quod habet pro miskal **עָשָׂה**
 & **בָּנָה** Erit autem hoc modo **קָאָרַץ**
 mas. gen. sicut & in alijs quibusdā inue-
 nitur locis: & **וְקָרוּ** erit iuxta formam
וְקָרוּ Erunt itaq; duæ radices, idem ta-
 men significantes.

וְתִבְאָתִי 1. Regum 25. **וְתִבְאָתִי**
וְתִבְאָתִי Et uenies ad
 clamorem meum. Scribitur hæc dictio
 cum iod, sed legitur **וְתִבְאָתִי** absq; iod.
 Est em̄ una ex tribus dictionibus quæ
 Ff 2 scribunt

COMPOSITIONIS.

scribuntur cum iod in fine & nō legunt̄.
 Et componitur ex **תבאי** futuro scem.
 secundæ p̄sonæ, & ex **באת** secunda p̄
 sona præteriti kal. Alij dicūt quod Tau
 posterius sit loco he literæ superadditæ,
 ut hic superaddit̄ **ותקרבו ותבוואה** Isa. 5.
 Rabi aut̄ Iona scribit quod tau sit loco
 iod secundam signantis p̄sonam: Cuius ✠
 uerba admiror, quum tamen alioqui in
 ista dictione mox post Tau iod scribat̄
 Opus igitur est diligenti cōsideratione.
ותבאי Et fornicata est: Jer. 3. Et est
 futurum kal ex quiescentib⁹
 lamed he, Nam iod ponitur pro he la
 medpoal, ut sit uerbum tertiæ personæ
 scem. gen. quum in eodem quoq; pasuc
 scribatur **הולכת היא** abiens ipsa &c.
 Habetur proinde simile Nehem. 13. ubi
 iod stat loco he **אל תבוואה** Nō delebis.
 Alij dicunt q̄ iod sit signum secundæ p̄
 sonæ: Nam sæpe cōtingit quod in eodē
 pasuc

LIBER

pasuc mutetur loquendi modus de una
 persona ad aliam: ut שְׁמַעוּ עַמִּים בְּלִם
 Audite reges omnes ipsi: Reg. 22.

וְתַאֲוַרְנִי Psal. 18. Et
 cinxit me uirtute. Futurū
 piel pro וְתַאֲוַרְנִי Et dū abijcitur aleph
 manet motio eius sub Tau. Alij dicunt
 q̄ sit de coniugat. hiphil, idē ualens qd̄
 וְתַאֲוַרְנִי Est igitur similis cōcertatio de
 eo, qualis est in dictione וְתַאֲוַרְנִי & וְיִבְשֶׁתוּ
 ut scripsi supra in cuiusq; loco.
 Tamen Rabi Iehuda assignauit pro e
 ius radice וְתַאֲוַרְנִי ut sit hic hiphil de quie
 scentibus lamed, iuxta similem formam
 וְעֲנֹתֶיךָ תִּרְבֵּי Et mansuetudo tua mul
 tiplicabit me: Psal. 18. Sic scribit quoque
 Rabi noster Ioseph Kimhi, cuius me
 moria sit benedicta.

וְתַחֲצֵב אֶחֱוֹתַי Exodi 2. Et stetit sorore
 ius à longe. Est dictio ista ualde irregu
 laris:

Ff 3

COMPOSITIONIS.

laris: nam dicendum erat **וַיָּבֹאוּ** Ve-
 nit em̄ Tau hithpael post pepoal cōtra
 morem, quum id fieri nō possit aut de-
 beat nisi quum pepoal fuerit una ex lite-
 ris **וַיָּבֹאוּ** ut scripsi loco suo. Repræsen-
 tatur aut iod radicale in zere quod lite-
 ræ Tau futuri subnectitur. Et si quæras
 quare nō potius Tau cōiugationis pun-
 ctetur cum zere & repræsentet iod pri-
 mam radicalem, quū alioquin cōsuetu-
 do sit sequentē literam per dages repræ-
 sentare priorem deficientem, & dicatur
וַיָּבֹאוּ Responsio: Necessè est in pro-
 posito uocabulo literā zade daggestari,
 quum cuiusq; uerbi Hithpael ainpoal
 daggestetur: modo si illam literam dag-
 gestandā mox præcederet punctus ze-
 re, non posset ipsa capax esse puncti da-
 ges, quū dages non sequatur quietem: &
 ideo dicitur **וַיָּבֹאוּ** & est tertia psona
 futuri scem. gen. de coniugat. hithpael.
 Tau

LIBER

Tau primum est ex **האיו** & punctatur cum zere, ad innuendū iod literam deuoratā. Dages aut in zade est index cōiugationis. Porro uerbi radix est **יצב** de quiescentibus in pe iod: & regulariter dici debuit **ותהיצב**

Sequitur litera Zain.

זלות Psal. 12. **ברם זלות** Vt eleuantur opprobria. Nomen plur, ex duplicatis: nā radix eius est **זל** Vnde debuit regulariter esse **זללות** cuius singulare mas. est **זלל** & cū occultatione lamed literæ quæ est ainpoal **זול** & in plur. scem. **זלות** daggestato lamed, ad significādū literā duplicitatis.

זורה Isa. 30. **זורה ברחה ובמזרה** Ventilatum in uentilando & in uanno. Est nomen formale de coniugat. pual, scribendum alioquin **זרה** cū
Ff 4 dages

COMPOSITIONIS.

dages, nisi Res respueret dages. Porro
 p̄teritū וִוְרָה habet kamez iuxta for-
 mam גִּלְהָה Toar autem seu adiecti-
 uum habet s̄ægol, quo discrimen sit in-
 ter ipsum & ofar.

Sequitur litera Heth.

וַאֲרַפְחָשָׁדֶן Et Ar-
 phachschad uixit: Est disceptatio
 de radice huius dictionis inter Grāma-
 ticos. Sunt qui וַוְרָה ponunt radicē eius
 ex duplicatis: Inde וַוְרָה qđ est ofar siue
 p̄teritum: & pathatur iuxta morē du-
 plicatorū, וַוְרָה Sed Rabi וַוְרָה
 scribit qđ radix huius uerbi sit וַוְרָה &
 cadit he propter multiplex ministerium
 quod habet in ista lingua. Idem scribit
 Rabi וַוְרָה Aben Ezra. Nam si וַוְרָה ha-
 beret pro radice וַוְרָה diceremus in fu-
 turo וַוְרָה וַוְרָה iuxta similem formā
 וַוְרָה

אֶסוֹב יֶסוֹב quod tamen non inuenitur
in tota scriptura.

חֲרִיץ Psal. 114. חוֹלֵי אֶרֶץ Contre
miscē terra: Imperatiuus est
fœm. de coniugat. kal ex quiescentibus
ain, iuxta formam קוֹמֵי שׁוּבֵי Et hæc
est opinio Thargumistæ qui exponit
אֶרֶץ אֶתְחַלְחֵלִי Alij dicunt quod sit
de kal, sed iod sit pronomen primæ per
sonæ, iuxta similem formā לְיוֹם קוֹמֵי
לְעַר De die resurrectio mea uel surgē/
do me in æternum: Nahum 3. Et signari
debuīt cum accentu milra: Quod autem
uenit cū millel, est propter חֲרִיץ quæ
& ipsa est millel.

עֲלֵיךָ יַעֲזוֹב חֲלֵבָה Psal. 10. חֲלֵבָה
Super te relinquit se pau/
per. Radix eius est חֲלֵךְ unde ibidem
לְחֵיִלְבָה יַצְבוּנִי Est autem חֲלֵךְ idē
quod חֲעֵבִי Porro he est litera super/
addita. Alij tamen aliter sentiunt, dicen/
tes

COMPOSITIONIS.

tes quod Caph sit chnui, hoc est, pronomen, & residuum **חיל** nomen: q. d. **חיל שלך** fortis seu fortitudo tua. Scribitur aut in eis he adiectitia litera post Caph pronomen iuxta similem formā **יְרֵכָה** manus tua: **וְיִבְכָה** & in te. Vnde masoreth habet q̄ sint 20. dictiones quæ recipiunt **בָּה** in fine: & istæ duæ **חֵלְבָה** & **לְחֵלְבָה** sunt ex eis, tam & si iod radicalis deficiat ab **חֵלְבָה**. Notabis etiā hic, quod alia quoq̄ inueniuntur uocabula in quibus iod radicalis litera deficit post zere: Verum non est hic immorandum.

חֵלְבָה Componitur ex **חיל** & si iod deficiat. Porro in masoreth numeratur etiam hæc dictio de **יֵן**. **מֵלֵן** quæ scribuntur unicæ & leguntur ut duæ. Alij aut uolunt quod radix eius sit **חֵלְרָ**. Verū est error in manu eorum, quum non sit ratio

LIBER

ratio quomodo aleph intra ipsam ueniat

הַנְּנִי יְיָ רַחֵם עָנְיִי Psal. 9. הַנְּנִי

Miserere mei domine, uide afflictionem meam. In aliquibus exemplaribus heth habet patha: & tunc dictio ipsa erit imperatiuus piel ex daggesta- tis, cum pronomine primæ psonæ, iuxta similem formam הַקִּיר לְבוּרֵי Statu- ta tua doce me: Psal. 119. Et congruum fu- isset quod nun primū habuisset dages ad signandum coniugationē, sed cecidit ab eo, quemadmodū & à simili inuenit̃ amotum בַּהֲתַנְּנִי אֵלֵינוּ Quū roga- ret ipse nos: Gen. 42. Alij autem libri ha- bent הַנְּנִי kamezato heth, & uocatur kamez hateph secundū regulam quam posui in Perec Cantici, cant. 11. & est im- peratiuus kal iuxta formā שְׁמֹרֵנִי cu- stodi me: Sed prima opinio uidet̃ pro- babilior, præsertim quū in dictioe pro- posita tria sunt nunin: alioquin si esset
de kal

COMPOSITIONIS.

de kal, potius diceretur חַבְבִּי cum duo/
bus nunin ut in alijs similibus & socijs
suis dici solet.

Sequitur litera Teth.

טח Isaiæ 44. מְרֹאֵת עֵינֵיהֶם
Obduxit, ne uideret oculis suis.

Masoreth iuxta ipsum: habet patha, &
unū kamezatur, nempe וְטַח אֶת חֲבִיתָהּ

Et obliniet domum. Et est utrunq; præ/
teritū de quiescētibus ain. Pathatur aut

טח præter consuetudinē quiescentium
in ain, & inuenitur simile מִי בִּזְלוֹתָי

קִטְנוֹתָי Quis contempsit dies paruos:
Zach. 4. Sic סָר וַעֲמָהּ Recessit iratus:

3. Regum 20.

טח Deut 9. וְנִכְרַתִּי אֹתוֹ כְּחֹזֶק
Et percutiam eum contritio/
ne. Est infinitiuus kal: cuius simile legitur

Thren. 4. בַּחֹרֶתַּי טַחֵן נִשְׂאָהּ iuxta

formam

LIBER

formam עת ספור ועת רקור Est tē
 pus plangendi & tempus saltandi: Eccl.
 3. Secundum opinionem uero Onkelos
 est nomen, idem quod שופינא id est,
 contritionē significans seu cōmolitionē,
 siue רפיס conculcationem. Erit itaque
 טהון nomen secundū formam ארון
 & deficit in prædicto loco beth: nam sic
 בטחון comodior erit sensus. Porro in
 Thren. uidetur esse nomē הטחנא hoc
 est רחיים pondus uel lapidem mola-
 rem significans.

Sequitur litera Iod.

ידי גורל Ioelis 3. Miserunt sor-
 tem. Præteritū kal de uerbis secū-
 dam duplicantibus, cuius radix est ידד
 iuxta formā זבן בידיה Puriores sunt
 Nazaræi eius: Thren. 4. Sic רבוי רבוי
 Tenera fuerunt uerba eius: Psal. 55. & si-
 milia.

COMPOSITIONIS.

milia. Alij dicunt quod sit futurū piel.
Et iterum alij uolunt esse futurū hiphil:
De quo etiam scripsi in dictione **יִרְיִן**
אֲבָן בִּי Et iecerunt lapidē in me: Thre-
norum tertio.

יִרְעִי Feci scire: 1. Reg. 23. Dictio
composita sicut dictio **יִרְעִי**
יִרְעִי quemadmodū in suo loco scri-
psi, Et secundū aliquos Grāmaticos in-
uenitur una coniugatio quam Meruba,
id est, quadratam uocant, & de ea uolūt
esse hoc uerbum. Verum iam reprobata
ui inuentionē istius coniugationis in li-
bro electo, orat. 1. elemento 8.

יִרְשֵׁנָה Incineret: Psal. 20. Futurū
piel de perfectis: & habet
sægol p kamez: nam sic regulariter scri-
bi debet **יִרְשֵׁנָה** He ociose superaddi-
tur contra morē tertiæ personæ, ut decla-
raui in Grammatica, oratione secunda,
elemento primo.

LIBER

שׂוֹפֵל חֶעֶץ שָׁם יְהוּ Eccles.ii. יִהְיֶה

Quo ceciderit lignū, ibi erit. Est hæc dictio plur. numeri, idē quod יְהוּ ualēs: & cadit ab eo ain poal sicut & Nahum 3. in אֶת הַשְּׁבָרִי הָחִי בְּעֶלְמָה Tu inebriaberis, eris abscondita: ubi ponit הָחִי pro הַחִי Alij uolunt q̄ sit sing. numeri, idē quod יְהִי ualens: & quē admodū dicimus cum defectu he יְהִי erit, sic quoq̄ dici possit יְהוּ Veruntamen prima opinio est magis Grammaticalis: secunda autem quadrat cum sententia pasuc. Ra. Sal. Iarhij declinat ad primam opinionem.

יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר Gen.i. יִהְיֶה lux, & facta est lux. Variat ista dictio multum in Grammatica, ob id q̄ maxime q̄ tam ain quàm lamed in ea sint ex literis אֶתִּי Radix eius est יְהִי & habet in futuro יְהִי אֶתִּי Et quādo uenit cum defectu he secundū morē quiescen

COMPOSITIONIS.

quiescentium in lamed, dici deberet יתי
 ניקן sicut à בנה & קנה dicitur יתי
 ניקן Verum quia non solet iod moue-
 ri post sægol, permutantur motiones
 יתי & ponitur hirec (qd' est sub iod)
 sub he: & scheua quod est sub he ponit'
 sub iod, & dicitur יתי Et si dicas, quare
 non dicitur יתי יתי &c. iuxta formā
 יעש אעש Respondeo, ideo quod iod
 radicalis nunq̄ solet moueri in fine.
 Idem sentiendū est de dictione יתי &
 יתי Et scribit Rabi אע quod non in-
 ueniatur dictio quæ in futuro kal sub li-
 teris איתן puçtetur cum scheua, præ-
 terq̄ à radice יתי & יתי Miror ego
 hominem illum quod ei nō in mentem
 uenerint istæ dictiones יקומן ישובן
 quæ sunt fut. temporis kal de quiescen-
 tibus ain: & uenit איתן cum scheua ra-
 tione nun finalis. Sed fortasse ipse locu-
 tus est de illis dictionibus quæ in fine
 nullam

LIBER

nullam habent superadditam literam.

אלהים ירחם בני **יחנך** Genesis 43.

יחנך Deus misereatur tui fili me.

חננו יחנך לקול צעקת **יחנך** Miserendo mi-
serebitur tui ad uocem clamoris tui: Isa.

30. In utroque transferuntur motiones
ad alleuiandum dages quod in eis esse
deberet: nam iudicium eorum est **יחנך**
signato iod cum scheua, & heth cū ha-
teph kamez, & nun cum dages propter
deuorationem nun duplicitatis. Est em̄
radix eorum **חנך** & præter pronomen
erit futurū **יחנך** sicut & Exo. 33. **יחננתי**
Et miserebor cui misert⁹
fuero. Est igitur futurum tertiæ personæ
kal cum knui secundæ personæ.

יחננתי Psal. 51. **יחננתי** **יחננתי**
Cōfouit me mater mea:

Est præteritum tertiæ personæ kal scem.
gen. cuius regulare est **יחננתי** signato
scilicet iod pepoal cum hirec, & ain poal

Gg cum

COMPOSITIONIS.

cum puro scheua: Verum quum sit gutturalis dilatat seipsum & literam præcedentē cum sægol & hateph sægol. Num uero cum iod est pronomen חמרבר

Valet itaq; hæc dictio duas dictiones, nempe יהמה ממני nam est de uerbis absolutis quæ nõ recipiunt ad se pronomina nisi per istum modum.

שור בהמות יהיפן Hab. 2. חחחח

Vastitas iumentorum deterrebit eos. Hic quies ponitur pro dages: nam יהפן scribendum erat, Tau scilicet daggestato ob duplicитatis deuoratam literam: radix enim eius est חחחח. Est igitur hic tertia persona futuri, de coniugatione Hiphil cum pronomine בסחרות id est, earum, eas. Alij quidam uolunt חחחח assignare pro radice, sed non bene dicunt, quū alia præter חחחח inueniri non facile queat.

Iod præcedente hiree est quies.

חחחח

LIBER

אִו יִרְחַ אִו יִרְחַ Exo. 19. Vel iac
 ciendo iecerit. Est hoc uerbum
 conforme יִרְחַל & ibi quoq; explana
 ui ipsum. Ratio autē quare iod non cō
 mutetur cum uau ut fieri alias in niphāl
 solet, est quod discrimen habeatur inter
 ipsum & uocabulū יִרְחַ de quo Psal.
 130. לִמְעַן תִּירָא Propterea timeberis.
 Quod si esset de coniugat. hithpael, non
 mirandum esset quod iod non poneret
 loco uau, quum multa talia in hithpael
 inueniantur, ut scripsimus in dictione
 יִרְחַל

תַּחֲמוֹת יַבְסוּמוֹ Exo. 15. יַבְסוּמוֹ
 Abyssi operiebant eos.
 Est aut futurum piel, ideo samech dag
 gessari debuit ratione coniugationis.
 Cadit autem dages propter dictionis
 alleuiationem, & uenit iod loco he la
 med poal, sicut in simili יִרְחַ יִרְחַ
 Regulariter itaque sic scribi oportebat.
 יַבְסוּמוֹ 2 Gg

COMPOSITIONIS.

יבסומו Vau quod sequitur mem lite-
 ram, est pronomen גסחרים superad-
 ditum, debuitq; punctari cum holem,
 sicut hic תביאמו ותטעמו Exodi 15.
 Nec est dictio similis ei in scriptura, ut
 Rabi Salomon quoq; exponit, quæ sic
 punctetur, cuius tamē iudiciū est ha-
 bere os plenū: Hæc ille. Per מלא פום
 os plenum, intellige holem. Sic enim à
 priscis uocari consuevit. Dicunt autem
 ideo uau uenire cum surec, ut responde-
 at in lectione ipsi iod, quod ob kybuz
 pollet uau schurec plural. nam est idem
 quod יבסומו Nec est differentia in-
 ter ea nisi quod uau deficit ut masoreth
 habet.

ידיהם ולא Psalmo 116. ידיהם ולא
 מישון Manus habent
 & non palpabunt. Est præsens dictio
 futurum nistarim de coniugat. hiphil,
 & ex quiescentibus in ain. Radix itaque
 eius

LIBER

eius est מוש unde נאמשך Et tangam te: Genesis 27. Dicunt autem aliqui quod quiescat loco dages: Nam dici debuit ימשך schin daggestato. Sic ו נחמישני את העמודי Fac me tangere columnas: Iudicium 16. In omnibus est quies loco dages: nam radix eorum est משש

נשוא Ier. 10. נשוא ינשוא Tolerando tollentur. Iudicium huius dictionis est, ubi literas transpositas in ordinem redegeris, tale ינשוא. Sic Psalmo 139. נשוא לשוא עריר. נשוא tulerunt &c. Alij uolunt quod ueniat iuxta modum quiescentium lamed he יגלו & aleph sit litera superaddita, sicut in ההלכוא אתו Qui ambulauerunt secum: Iosue 10. Et ולא אבוא Et noluerunt: Ezechielis 20.

עמודנה Danielis 10. מגורי יעמודנה De gente Gg ; stabunt

COMPOSITIONIS.

stabant. Exposita est hæc dictio supra
in **וַיִּחְמַנָּה** nam fermè eiusdem sunt
dispositionis.

יִעֲלֶעוּ דָּם Job 39. **דֵּשׁוּ** Des-
יִעֲלֶעוּ uorabunt sanguinem. Est
futurū piel de quiescentibus in ain uau.
Nam radix eius est **לִוַע** Vnde **וַיִּשְׁתּוּ**
וַיִּלְעוּ Et biberunt & glutuerunt. Est ita-
que **יִלְוַעוּ** iudicium eius, secundum
formam **יִבְוַנְנוּ יִרְוַמְמוּ** Et quoniam
non conuenit quod duo ain simul po-
nantur ob difficilem eorum prolationē,
ideo lamed poal mutat locum suum &
præponitur ipsi ain poal: Nec tamen di-
cimus q̄ **יִעֲלֶעוּ** sit radix, quia non inue-
nitur radix cuius pe & lamed sint simi-
lia, præter pauca uerba deriuata à no-
minibus, ut scripsi in Grammatica, ora-
tione 1. elemento 3.

יִעֲוֶעְרוּ Isaia. 15. **יִעֲוֶעְרוּ** Clamorem cō-
tritionis

LIBER

tritionis excitabant. Futurū piel de qui
 escētibus ain, & radix eius est רוע un
 de est conuersa dictio: nam iudicium e
 ius est ירועעי. Alij uolunt quod sit idē
 quod יעוררו iuxta formam בבורים
 ירוצרו Nahum 2. nisi quod uenit cum
 duplici pe loco duplicis lamed, & radix
 eius est עור uel ערר

יַפְּחָה Pulcher fuisti: Psalmo 45
 Duplicantur in eo pe &
 ain: nam radix eius est יפה. Alij pu
 tant esse præteritū pual ratione hateph
 kamez quod est sub iod pepoal. Sunt
 rursus alij qui dicunt ipsum esse de kal.
 Nos quoq; eiusdem mentionē fecimus
 in libro electo, orat. 2. elemen. 13.

יָרִיב Psalmo 7. יָרִיב אֹיִב בְּפִשִׁי
 Persequatur inimicus animā
 meam. Dicitio hæc componitur ex futu
 ro kal & futuro piel. Nam in solo kal di
 cendū erat יָרִיב. Et in solo piel dag:

Gg 4 gessato

COMPOSITIONIS.

gestato ירהּ nunc autem ירהּ. כֹּ
ponitur ex utroq̃.

יָרָמוּ Ezeq. 10. וּבְרוּמִם יָרָמוּ. Sup
pra in dictione אָרוּמִם ha
bes Grammaticalē huius dictionis ex
plicationem.

יֹשְׁבֵת בְּלִבְנוֹן Jerem. 22. יֹשְׁבֵת
Habitaſti in Libano. Iam
quoq̃ mentionem habuimus huius di
ctionis supra in dictione יוֹלֵרֵת nam
idem est utriusq̃ iudicium.

יִשְׂרָרִם Jeremiae 5. יִשְׂרָרִם יִשְׂרָרִם
Lupus solitudi
num vaſtabit eos. Futurum piel dag
ges. ex duplicatis, quam coniugationem
uocant quidā Grammatici ſimilē qua
dratae ex duplicatis. Vnde idem ualet
hoc uocabulum quod יִשְׂרָרִם אֹתָם
quemadmodum & Hoſee 10. habetur
יִשְׂרָרִם מִצִּבּוֹתָם Vaſtabit ſtatuas eo
rum. Alij dicunt quod componatur ex
kal

kal more perfectorum, & more uenientium cum deuoratione literæ duplicatæ. Nam si solum iuxta modum perfectorum ueniret, dicendū esset ישרים iuxta formam ישרים confringet eos. Et si solum insequeretur normam amittentium unam duplicium, dicendum foret ישרים iuxta illud Prouerb.ii. וסלה בוגרים ישרים Et peruersitas præuaricatorum uastabit ipsos. Nunc autē componitur ex literis more perfectorum, & ex pūctis more dupliciū defectiuorū. **ב**י ישר אלה נפשו. Job 27. **י**שר. Quoniam soluet deus animā eius. Futurum kal ex defectiuis pe nun. De quo etiam Deut. 7. וישר יי. Et eijciet dominus. Debit autem pro ישר poni ישר daggestato schin iuxta formam ישר & uenit quies loco dages, quod & aliās sæpe contingit. Alij asserunt esse futurum kal ex quiescentibus Gg 5 lamed,

COMPOSITIONIS.

lamed, existente radice **שלה** à quo dici debuisset **ישלה** & uenit cum defectu he iuxta formā **אל תפן** ne respicias. Tertio sunt qui futurū hiphil esse contendunt, quod tamen non uerum uidetur: quia tunc habuisset sex puncta in hunc modum **ישל** iuxta formā **יירב** **בבת יהודה** Auxit in filia Iehuda: Threnorum 2. Cæterum Ra. Sal. declinat ad primam opinionem.

תתגעשו Tumultuabunt: Ieremix 46. Huius uocabuli Grammaticā declarationem supra in dictione **והתגעשו** posuimus.

Sequitur litera Caph.

בחרוש Isaia 25. **בחרוש מהפן**
 Quasi trituro paleā.
 Surec ponitur loco holem: nam sic scribendum fuit **בחרוש** iuxta formam
בחרות

LIBER

בַּחֲבֵת Et est infinitiuus passiuus cum
Caph similitudinis, cuius radix est **חָשַׁב**

בַּחֲנִירוֹת Psal. 68. **בַּחֲנִירוֹת עָשָׂן**
חֲנִירוֹת Sicut propellit
tur fumus propelles. Infinitiuus passiuus
ex defectiuus pe nun, dignus qui sic
scriberet **חֲנִירוֹת** iuxta miskal **חֲנִירוֹת**
חֲנִירוֹת Tradendo traderis. Ieremiae 38.

Sunt alij qui uolunt ipsum nomen esse
iuxta similem formā **בַּחֲחֹרֶת** Si
cut conflatio argenti: Ezech. 22. Quod ta
men uenit cum defectu nun literæ radi
calis: nam alioquin sic scribendum erat
בַּחֲחֹרֶת Habet etiā schurec, ubi **בַּחֲחֹרֶת**
habet holem.

בַּחֲחֹרֶת Ezechiel. 24. **בַּחֲחֹרֶת**
Declarauit iam hoc uoca
bulum in mox præcedenti dictione.

בַּמִּטְחָרִי Genesis 21. **בַּמִּטְחָרִי**
קָשָׁה Quali arcu ia
ciens. Est benoni de cōiugatione piel, ha
bens

COMPOSITIONIS.

bens טָחָה pro radice. Venit autem cū
 conuersione he lamed poal in uau mo/
 bile: cuius singulare est מִטְחָה cum he
 quarta litera: sicut in simili habetur Ier.
 22. בִּי אֵתָה מִטְחָה בְּאָרְזוֹ Et fiunt
 singulæ coniugationes ab eo iuxta ritū
 quiescentium in lamed he: ut טְחִיחִי
 טְחִיחִי טְחִיחִי &c. Alij dicunt quod sit
 nomen plurale cum additiōe mem hæ/
 emanthi.

בְּגִלְוֹתֶיךָ לְבַגְדֶיךָ Isaia 33. **בְּגִלְוֹתֶיךָ**
 Quasi cōsummando te
 ad præuaricandum. Infinitiuus est con/
 iugationis hiphil, de quiescentibus la/
 med. Radix eius est גִּלְהָ Debuit autē
 in dicto loco scribi בְּגִלְוֹתֶיךָ iuxta for/
 mam בְּגִלְוֹתֶיךָ Venit itaq; cum de/
 fectu he coniugationis, & promouetur
 punctus suus sub Caph bachlam ut est
 moris. Dages uero quod nun occupat,
 non est nisi ad decorem, neq; repræsen/
 tat

LIBER

tat He literam deficientem: Nunquam enim solet indicare defectum he, quem admodum declaravi in Perek Cantici, canticorum 5.

Deut. 20. בקרבכם אל
 בקרבכם חמלה חמה Quū propinquaueritis ad praeliū. Infinitiuus kalde perfectis, cum Caph bachlam & p/ nomine chæm. Erat autē sic dicendum בקרבכם iuxta miskal בשמעכם uel בקרבכם iuxta formam באבלכם in comedendo uos. Venit proinde pepoal cum kamez dilatante, & ain poal cum kamez hateph, perinde quasi ain esset gutturalis, cuiusmodi est יען מאסכם
 את הרבר הזה Eo quod despiciendo uos uerbum istud: Isaia 30. Errat itaque magna pars mundi in lectione istius dictionis, non modo in punctis, uerum etiam in litera, legentes Beth pro Caph, ut בקרבכם Numerata est etiam hæc dictio

COMPOSITIONIS.

dictio à Magistris masoret in alphabe-
to uocabulorum à Caph incipientium:
nec est ullum sibi simile.

בְּשֵׁר Ier. 5. יְקוּשִׁים **בְּשֵׁר** Quasi
ponendo laqueos. Infinitiuus
kal, de uerbis duplicitatis cū Caph ba-
chlam, habens pro radice **שָׁבַר** Et ha-
bet similem formam Isa. 45. לָרֵר לְפָנָיו
cuius radix est **רָרַר** Habent ita-
q; si integre scribantur **לְרָרַר** & **בְּשָׁבַר**
iuxta formam **בְּשָׁבַב אֲרוֹנֵי** 3. Reg. 1.
Quum uero ain excidit, migrat motio
sua sub pe, ut fieri solet.

Sequitur litera Lamed.

לָלַח 1. Reg. 4. הָרָה לָלַח Conce-
pit ut pareret: Infinitiuus kal
cum lamed bachlam & additione Tau,
cuius radix est **לָלַל** à qua in infinitiuo
regulariter dicitur **לָלַלַח** iuxta formā
לְשַׁבַּח

LIBER

לְשֹׁבָה uerum propter concursum triū
 lamedin deficit lamed poal, & ad digno
 scendum defectum commutatur sægol
 in patha, quemadmodum & fieri solet
 in dictione מִיִּשְׂרָאֵל אֶת הַמֶּלֶךְ pro מִיִּשְׂרָאֵל
 3. Reg. 1. Alij uolunt quod radix
 huius uerbi sit יָלַד ideo regulariter scri
 bi debuit לִלְדָה quemadmodum &
 Thargum Ionathæ habet למיילר Et
 quoniã tam Daleth quàm Tau raphe
 recipiunt, & sic eandem fermè habent
 expressionem, ideo ad alleuiandum di
 ctionem deficit daleth, sicut & in dictio
 ne אָחָה fieri consueuit, pro qua אָחָה
 dici debuit iuxta formã אָחָה אוֹ שָׁבוֹר
 Cæca & confractus: Leuit. 22.
 לְבָרֵם הָאֱלֹהִים Eccles. 3. לְבָרֵם
 Vt probaret eos deus. Ter
 tia persona singul. præteriti, ex quiescen
 tibus lamed he cum pronomine plura
 li, iuxta formam וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּאִשְׁרָי
 רָאם

COMPOSITIONIS.

וְאָמַר Et dixit Jacob cum uidisset eos:
 Gen. 32. Verum hæc dikduk est multū
 extranea, quum nō reperiatur lamed ser
 uire psonis præteriti: Nec cōueniens ui
 det mihi illorum declaratio, qui lamed
 asserūt stare loco לֹאֲשֶׁר sed potius di
 cendum uidetur quod hæc dictio stet in
 infinitiuo kal, & sit de uerbis duplicita
 tis, regulariter quidē sic scribenda לְבָרָם
 daggestato Res, iuxta formam לְהַבִּיט
 וְלֹאֲבָרָם Ester 9. Est autem hateph ka
 mez in multis locis idem quod kybuz.
 Porro Lamed est una ex literis bachlá:
 & mem knui nistarim. Valet itaq; idē
 quod לְבָרָם אֲתָם Alij autem dicunt
 quod sit makor ut ex uerbis daggesta
 tis, & q̄ kamez sub beth stet loco da
 ges, quod in res litera esse debuerat, ut
 sit integrum eius לְבָרָם Vnde Dan.
 11. לְבָרָר וְלֵבָן Ad clarificandū & ad
 dealbandum.

לְרִישׁ

LIBER

לְדַרוֹשׁ חֶבֶר Ezrae 10. לְדַרוֹשׁ
Ad inuestigandū rem.

Est hæc dictio infinitiuus kal, idē quod
לְדַרוֹשׁ ualens. Et uenit cum iod mobili
superaddito inter ain & lamed. Nec est
dictio ei similis quæ habeat literam mo-
bilem & superadditā inter radicales lite-
ras. Et hæc est opinio dicentium aleph
in שֵׁמַל non esse literam radicalem,
ut etiā supra suo loco diximus.

בַּעַל בְּעַמּוֹר Leuitici 21. לְחַחֲלוֹ
Dominus in po-

pulis suis ad prophanandum se. Est in-
finitiuus niphhal de uerbis duplicatis, cu-
ius radix est חָלַל Absq; knui scribitur
לְחַחֲלוֹ iuxta formā בַּחֲחֵל 2. Pa-
ralip. 34. Quod etiam est makor niphhal
de duplicatis secundū opinionem Ra-
bi Jacob filij Eliezer. Alij autem uolunt
quod לְחַחֲלוֹ sit makor hiphil ex du-
plicatis: & transponuntur in eo puncta,

Hh nam

COMPOSITIONIS.

nam scribi debuit לחלוּל quēadmodū
absq; knui di cimus לחיל לחיל &c.

לחפרכם אה Le.26. לחפרכם
בְּרִיתִי Vt irritaretis

pactum meū. Infinitiuus hiphī ex qui-
escentibus in ain: cuius radix est פיר

Transponuntur autem in eo motiones:
nam dicendum erat לחפירכם Vnde
scheua quod est sub lamed, poni debuit
sub he, & patha quod est sub he, sub la-
med: hirec uero excidit. Similis transpo-
sitiō inuenit̄ in dictione בהשמה cuius
dispositiōē, supra descripsimus.

לחשות גלים 4. Reg. 19. לחשות
בצרים Ad deuastandū

colles desolatos. Infinitiuus Hiphil, ex
quiescētibus lamed he. Nam radix eius
est שח unde sic scribi debuit לחשמות
ut Isaia 37. inuenitur. Quum uero aleph
occultat̄, transfert̄ motio eius ad schin.
Et nota quod he coniugationis non po-
test

LIBER

test pathari iuxta schin habens holem
nisi daggessetur: & ideo transmutantur
motiones lamed & he, quemadmodū
etiam fit in dictione לְהַפְרֵם ut supra
scripsimus.

אין גחלה לחמים. Isa. 47. לחמים

Non est pruna ad calefa-
ciendum. Sic ושרש רחמים לחמים

Et radix iuniperorum ad calefaciendū:

Iob 30. utrunq; est makor kal ex duplica-

tis: nam radix eorum est חמים Et ue-

nit integre iuxta formā לחנן De quo

Isaia 30. יחפה יי לחביבם Expectat

dominus ut misereat uestri. Sic quoq;

inuenit makor cum patha in perfectis,

ut לשבב את בת יעקב Ad dormien-

dum cum filia Iacob: Genesis. 34. Quod

autem mem in utroq; לחמים kameza-

tur, id noueris propter pausam fieri.

Cæterum Rabi Sal. in רחמים לחמים

exponit mem pro affixo nistarim, &

Hh 2 uult

COMPOSITIONIS.

uult radicem uocabuli esse לחם cuius simile habetur Haggai 2. יאכלו בני ישראל את לחם Comedent filij I srael panē suum.

פי עת להננה Psal. 102. להננה Quoniam tempus est ad miserendum eius. Infinitiuus est piel de duplicatis. Et debuit regulariter sic scribi להננה pathato scilicet heth, & nun primo daggestato: sed ut alleuietur, uenit cum patha paruo loco magni.

יחפה יי ל Isaia 30. להננבם Expectat dominus ut misereatur uestri. Infinitiuus est de kal & de uerbis duplicitatis, scribendus sine affixo in hunc modū להנן sicut & לחם ut iam supra in dictioe להננה annotaui.

ליחמנה Genesis 30. במקלות Ad calefaciendum eā in uirgis. Infinitiuus est piel, de radice

LIBER

de radice נהם Et daggestatur nun cū
 he, ut sit affixū nistæræt, idē scilicet ua/
 lens qd' ליהם אותה sicut nun in hac
 dictione תשמטנה ותשתה Deferes
 eam & dimittes eam: Exo. 23. Sic ואים
 וראתה חבתן Et si uiderit eam sacerdos:
 Leuit. 13. Sed hæc Grammatica explana
 tio mihi uidet' esse extranea: q̄a non est
 consuetudo quod knui nistæræt ueniat
 cū nun he, nisi iuxta literas איתן Ideo
 melius dici potest quod nun sit knui ni/
 starot, hoc est, tertiæ personæ plur. scem
 gen. ut sit idem quod ליהמן Ad cale/
 faciendum eas. Et uenit cum additione
 he, iuxta simile אותנה בהבמה Eas in
 sapiētia: Exo. 35. quod idem ualet quod
 איתן Sic Rūth 1. עד באנה בית לחם
 Vsq̄ quo ueniendo eas in Bethlehem:
 Nam idem est quod באן Sic igitur
 ליהם אותן idē est quod ליהמן De/
 buit autē mem kamezari & nun rapha/
 Hh ; riseu

COMPOSITIONIS.

ri seu attenuari, nempe sic לִיחַמְנָה sed
 propter affixum migrat kamez magnū
 in paruum, sicut & in צַעִיר רוּרִים Par-
 uulus dominatur illis: Psal. 68. Idem em̄
 est qd' רוּרִים Porro dages in nun est
 ad decorē lectiōis, sicut dages in חַרְאָנָה
 בָּה Videbunt eam: Mich. 7.

לְעֵר Zoph. 3. לְיוֹם קוֹמִי לְעֵר Ad
 diē resurrectiōis meæ ad præ-
 dandū. Radix hui⁹ uerbi est עָרַר & est
 makor iuxta formā similem לָרַר לְפָנָיו
 qd' postea declarabo. Est aut̄ pro-
 positum uocabulū eiusdē significati cū
 עָרַר בַּבֶּקֶר יֹאבֵל עָרַר In mane comedet præ-
 dam: Genes. 49. Et huc declinat opinio
 Chaldaici interpretis, qui לְמִירָן uertit.
 Alij dicunt q' radix eius sit עָרַר & hic sit
 nomen, iuxta illud עָרַר הַזְכוּר עוֹן
 Non in perpetuū recorderis iniquitatis:
 Isa. 64. Et עֲמִידָה לְעֵר Stat in perpe-
 tuum: Psal. 19. & sic de alijs. Tamen po-
 stea c̄p̄

LIBER

¶ Steatq̄ hic lamed punctat̄ cum scheua.
 melius dici potest q̄ sit de significatione
 & radice altera. Et quidē חרר Ra.D.
 Kimhi ponit ipsum in radice ער & in
 radice עור

לָרַר לְפָנָיו גוֹיִם Isa. 45. Ad
 spargendū ante ipsum gentes.

Iam annotavi Grammaticā suam decla-
 rationem in dictione בָּשַׁר & in dicti-
 one לָעַר q̄ est eiusdē cum ista disposi-
 tionis ut aliqui opinantur.

לְהָחֵן שָׁם אֶת לְהָחֵן
 אֶרֶן בְּרִית Regū 7. Ad ponendū
 ibi arcam fœderis. Est infinitivus kal de
 deficientibus in extremitatibus, cū lamed
 bachlam & supadditione nun in fine.
 Porro Tau primum est ain poal: secun-
 dum uero est litera superaddita, ut est
 moris in deficientibus pe. Daggestatur
 aut̄ ob defectū literæ nun lamed poal.

Sequitur litera Mem.

Hh 4 מְבַלְיָתִי

COMPOSITIONIS.

מְבַלְיָתִי Jerem. 8. **עָלַי יָגוֹן** Fortifi-

catio mea super tristitiam. Componitur hæc dictio ex **מְבַלְיָה** & **מְבַלְיָה** be-
noni hiphil de pfectis. Nam de **מְבַלְיָה**
dices cum pronomine primæ speciei **מִי**
מְבַלְיָתִי De **מְבַלְיָה** uero **מְבַלְיָה**
Alij uolunt esse nomen uerbale siue de-
riuatium iuxta formam **מְרַבֵּית** cuius
integrum est **מְרַבֵּיית** cum tribus iod-
din. Primum enim est iod **הַמְשֵׁר** pro-
tractionis, sicut & iod illud est quod hic
in **מְבַלְיָתִי** post lamed poal ponitur.
Secundum est quod ponitur loco he la-
med poal: nam radix eius est **רָבָה**
Tertium est iod fœmininum, quale est
iod in **מְצַרֵּית** & in similibus.
Idē sentiendū est de **מְשַׁבֵּית** cuius inte-
grum est **מְשַׁבֵּיית** cū tribus iodin.

רוּחַ אֱלֹהִים 1. Reg. 16. **מִבְּעַתָּה** Spiritus dei

LIBER

tus dei malus conturbat te. Benoni singul. de coniugat. piel: cuius regulare absolutū est **מִבְּעַתְּ אֶתְּךָ** conturbat te/ Inde cum affixo **מִבְּעַתְּךָ** In proposito autē uocabulo zere quod est sub ain, migrat in hirec: sicut & **מִקְרִישְׁבֶם** legitur p **מִקְרִישְׁבֶם** sanctificans uos. Porro dages qd' est in Tau, est ad decorem pausa. Illud aut dages qd' est in Caph finali, quid importet aut quare sic signetur, declarauī supra in dictione **אֶתְּךָ** Alij uolunt q' proposita dictio sit benoni **לִיחִירָה** id est, scem. singul. idem qd' **מִבְּעַתְּךָ** signans, quod perinde ualet ac si diceres **מִבְּעַתְּךָ אֶתְּךָ** sed propter concursum duorum Tauin, deficit Tau unum, & daggeffatur aliud ad inueniendum defectū istum. Et hæc ratio magis uidetur esse rationabilis.

מִגְּמַת מִנִּיחָם Habac. i. **מִגְּמַת מִנִּיחָם**
מִגְּמַת מִנִּיחָם Ex aduerso faci-
 Hh s erum

COMPOSITIONIS.

erum suarum uentus durus. Est benoni
 scem. ex uerbis daggestatis, habens pro
 radice **בנא** debuitq; hic scribi **בנא**
 in construct. iuxta morem quiescentiu
 in lamed he. Nam extra constructionē
 dicitur **אשר אנכי מצוה אותך**
 Quæ ego iubeo te: Gen. 27
 Et hæc est opinio Rabi Ioseph autoris
 historię. Sunt alij qui hanc dictionem
 uolunt esse nomen cum superadditiōe
 mem hæemanthi, quod & probabilius
 esse uidetur.

מצוה Prouerb. 17. **מצוה** Me-
 dax obedit. Est hæc dictio be-
 noni singul. de coniugat. hiphil ex quie-
 scentibus pe aleph: unde sic regulariter
 stare debuit **מצוה** Proinde protractio
 zere sub mem signat quietem aleph.

מחטבס Exodi 16. **מחטבס**
 Contusum ad puluerē.
 Radix huius uerbi est **חטב** de q; Ge-
 nesis

LIBER

nefis 30. מַחְשׂוֹת חֶלֶב Denudans al-
bedinem. Et duplicatur in eo ain poal,
Schin autem & samech sunt literæ מ
מַחְלָפִים permutabiles. Et ad hanc o-
pinionem declinat Onkelos qui inter-
pretatur מַקְלָה in targum. Et certe ca-
pitur hic in paul de coniugat. piel dag-
gestata, iuxta formā מִבְּרַבֵּל poteritq;
in piel cōiugari in hunc modum חִסְפָּס
חִסְפָּסִית &c. Alij dicunt esse uerbū qua-
tuor literarum, non habens simile in Bi-
blia: sed prima opinio plus habet uer-
ritatis.

מִלִּפְנֵי מִבְּחֵמוֹת Job 35. מִלִּפְנֵי
מִלִּפְנֵי אֶרֶץ Docēs nos præ iu-
mentis terræ. Benoni est singul. de con-
iugat. piel, quod integre sic scribi oportet
bat מִלִּפְנֵי Et quoniā occultat aleph,
ponitur motio eius sub mem. Alij autē
uolunt q; sit idem quod מִלִּפְנֵי be-
noni scilicet hiphil: & huius dikduk iam
mentionē

LIBER

בְּלוּ מִקְלָלוֹנִי Jer. 15. מִקְלָלוֹנִי
 Omnes maledicunt
 mihi. Sunt aliqui dicētes hanc dictionē
 componi ex benoni plur. & benoni sin-
 gulari piel, cum affixione p̄nominis sin-
 gularis: ut מִקְלָלִים dices מִקְלָלִי Sic
 à מִקְלָל cum affixo primæ personæ di-
 ces מִקְלָלוֹנִי Modo dictio מִקְלָלוֹנִי
 cōponitur ex benoni plur. cum knui ni-
 star, & ex benoni singul. cū knui primæ
 personæ. Alij dicunt quod componatur
 ex קלה & קלון quæ sunt duæ radices
 ad eandem uergentes significationem:
 uolo dicere קלה & קלל Porro uau
 ponitur loco he קלה Alij autem di-
 cunt quod uau sit litera superaddita, ut
 sit propositum uocabulum idem quod
 מִקְלָלִי nempe benoni singul. cū knui
 primæ personæ tantum: quod non ui-
 detur uerū, quia non inuenit̄ litera uau
 mobilis in medio dictionis.

מִקְלָלוֹנִי

COMPOSITIONIS.

מִקְנָה Jer. 22. **בְּאַרְזֵים**

Nidificas in cedris. Com-
ponitur dictio ista ex **מִקְנָה** paul sin-
gul. scem. ex piel, & ex **קְנָה** secunda p-
sona præteriti scem. cōiugationis pual:
Alij dicunt quod sit idem quod **מִקְנָה**
absq; cōpositione: nisi q; punctat' ain cū
patha magno p patha paruo, secundū
quod scripsi supra in dictione **יֹשֵׁבֵת**

מִשְׁרָת 3. Reg. 1. **הַמֶּלֶךְ**

Ministrans regi. Benoni
scem. de coniugat. piel & de uerbis perfe-
ctis: quod regulariter sic scribi debuit
מִשְׁרָתָה sed propter concursum duorū
Tau in deficit Tau lamed poal & trans-
fertur motio eius, quæ est patha, sub res
ain poal, iuxta qd' scripsi in dictioe **לֵלֵת**

מִשְׁתַּחֲוִיָּתָם Ezechielis 8.

מִשְׁתַּחֲוִיָּתָם ק
Adorātes uersus orientē. Cōpo-
nitur dictio ista ex **מִשְׁתַּחֲוִיָּים** benoni
plur.

LIBER

plur. & ex **הַשְׁתַּחֲוִיתִים** secunda plur.
 mas. præteriti, de cōiugat. hithpael. Alij
 autem negant in ea esse compositionē
 præter Tau literam quæ stat loco he su-
 padditi in **הַשְׁתַּחֲוִה** & **אֲשַׁתַּחֲוֶה** quæ
 admodū etiā scripsi in dictione **וַיִּשְׁתַּחֲוֶהוּ**

¶ Verum hæc opinio mihi nō placet: tunc
 enim dicere oporteret **מִשְׁתַּחֲוִיתִים** sig-
 nato Tau cum hirec.

מִתְחַרְחֵה Iere. 22. **בְּאֶרֶץ**
מִתְחַרְחֵה Cōmiscens se cū cedro.

Est benoni sing. & he litera quarta est in
 eo perinde sicut in **תִּתְחַרְחֵה אֶת הַסּוּסִים**
 Commiscebis te cū equis: Jeremiæ 12. Sic
 quoq; **בְּמִטְחֹוֹ קֶשֶׁת אֶמִּטְחֹוהּ** ut su-
 pra in loco suo declarauī.

Sequitur litera Nun.

נִינָם Psal. 74. **נִינָם יִחָרֵב** Depopu-
נִינָם labimur eos simul. Futurū kal

loquentium p se ipsis, ex quiescentibus
 in extremitatibus, cuius radix est **יִנָּח**

Vnde

COMPOSITIONIS.

Vnde hæc dictio tantū ualet quantum
 אֹתָם נִינָה affligemus eos seu cōtrista-
 bimus: est enim eiusdē cum אֹנָאָה sig-
 nificati. Porro forma similis habetur
 Numeri 21. וְנִירָם אֲבֵר הַשְּׂבוּן quod
 idem est ac si dicas וְנִירָה אֹתָם Secū-
 dum alios uero נִינָם est nomen à uo-
 cabulo נִין & tunc idē ualet quod נִין
 שלחם filij eorum: Et ad istā opinionē
 accedit Thargumistes & Ra. Salomon.
 בְּמִאֲרָה אֲתָם בְּאָרִים Mal. 3. **נִינָרִים**
 In maledictione uos male-
 dicti estis. Iam declarata est hæc dictio
 à me in dictione הַנְּחָמִים secundum
 opinionē aliorum. Mihi tamen uidetur
 probabilius dicendum, q̄ zere ueniat lo-
 co scheua, nempe ut dicas בְּאָרִים iuxta
 formam וְבִם אֲנַחְנוּ נְמַסִּים Et cū eis
 nos dissoluti sumus: Ezech. 33. Et quoniā
 Res non recipit dages, uenit protractio
 kamez sub aleph ut est consuetudo.

בְּגִמְלוֹ

נִגְאָלוּ בַדָּם Threnorū 4. נִגְאָלוּ בַדָּם
 נִגְאָלוּ Polluti sunt in sanguine.

Cōponit dictio ista ex p̄terito niphāl
 & ex prāterito pual. De solo niphāl di-
 citur נִגְאָלוּ & de solo pual גִּיאָלוּ iux-
 ta formā רִועְבוּ בַאֵשׁ קִוצִים Extincti
 sunt sicut ignis spinarum: Psal. 117. Nunc
 autem componitur ex utroq̄.

נִחַנְתָּ Jer. 22. מִוֶּה נִחַנְתָּ Quā gra-
 נִחַנְתָּ tiosa fuisti. Debit ista dicti-
 o sic scribi נִחַנְתָּ sed in occultatiōe ain-
 poal mouetur patha motio eius ad pe-
 poal. Protractio uero zere sub nun con-
 iugationis est loco dages, quod occupa-
 re deberet heth pepoal ob deuorationē
 ain poal. Est autem hæc dictio לְמִצְאָה
 prāteriti, hoc est, secunda persona sing.
 fœm. de cōiugat. niphāl, & de uerbis du-
 plicitatis. Venit proinde in defectu iux-
 ta ritum perfectorū: nam iuxta cōsue-
 tudinem uerborum duplicitatis esset di-
 I i cendum

COMPOSITIONIS.

endum **נְחֻמָּה** quemadmodū à **סָבַב**
dicitur **נִסְבֹּמָה** circumdata es.

נִוְלְרוּ לְהַרְפָּא בַּגַּת 1. Par. 20. **נִוְלְרוּ**
Nati sūt Haraphæ in Gath

Aliqui dicunt hanc dictionē compositā
esse ex **נִוְלְרוּ** præterito nistarim de cō/
iugat. niphal, & ex **יָלְרוּ** præterito pual,
& dages quod est in lamed ain poal, sig/
nat coniugationem ipsam. Vnde **נִוְלְרוּ**
est integra dictio composita: nam nun
est à niphal, dages uero & surec à pual.
Alij autem dicunt q̄ tantū sit de coniu/
gat. niphal, idē ualens quod **נִוְלְרוּ** nisi
quod dages uenit loco quietis. Et quam/
q̄ scribat̄ quies in eo, quæ est uau tamē
perinde est ac si non esset in ea: nam da/
ges impedit eam & uenit loco eius iu/
xta ipsam.

בְּנֵי בַעֲזָה תְּמַרְרוּ 1. Reg. 20. **בְּנֵי**
Fili peruersa rebellionē. Si di/
ctio **בְּ** punctat̄ cum sægol, erit **בַּעֲזָה**
toar

toar niphāl scēm. gen. cui⁹ radix est עוה
 & uertitur he in Tau propter cōstructio
 nem ut fieri solet. Sed si בָּ punctatur
 cum zere nō capit constructiue לַעֲוֶה
 וַעֲוֶה aut saltem nō sic punctatur ratio
 ne regiminis, quū alioquin uau habeat
 patha secundum morem regiminis, sed
 est toar niphāl, hoc est, adiectiuū passiu
 uum de pfectis: nam radix eius est עוה
 Attamen in multis libris inuenitur בָּ
 cum sægol.

בְּפִלְאֶתָּהּ 2. Regum 1. מִיִּבְחַרְךָ לִי מִרָאִיתָּהּ
 Mirabilis fuit dilectio tua mihi. Sunt qui dicūt
 hanc dictionem esse præteritū scēm. ter
 tiæ psonæ de cōiugat. niphāl, indicante
 scēm. genus duplici signo, quo excessiua
 & singularis demonstrēt dilectio: nam
 satis fuisset si solum dixisset בְּפִלְאֶתָּהּ aut
 solū בְּפִלְאֶתָּהּ Alij aut uolunt quod cō
 ponat ex פִּלְאָה & פִּלְאָה ut scripsi in di
 ctione

LIBER

signat quod est ex duplicatis: nā radix eius est נִשַׁשׁ. Alij autē dicunt q̄ patha sub nun sit loco hirec, ut sit idem quod נִשַׁשׁ & est præteritū piel ex quiescentibus lamed he iuxta formam צוּנִי De quo & Thren. 3. נִשִּׁיתִי טוֹבָה Oblitus sum bonitatis.

וְאִשָּׁה מְרִיבִים. Prouer. 27. נִשְׁתַּחֲוּהוּ Et mulier rixarū comparatur. Componit̄ dictio ista ex benoni scem. niphāl, & ex benoni scem. hithpael: Nam ex solo niphāl dicimus נִשַׁחֲוּהוּ iuxta formam נִגְלָה & ex solo hithpael formatur benoni מִשְׁתַּחֲוּהוּ iuxta formā מִתְגַּלָּה. Debit igitur uau daggersari iuxta morem omnium uerborum hithpael, nisi per eius abiectiōem cōsuleretur facilitati p̄nunciatiōis. Præterea q̄ schin. præcedit literam Tau quā hithpael cōiugatio exigat, id fit secundū iudiciū literarum נִשַׁחֲוּהוּ

Sequitur litera Samech.

COMPOSITIONIS.

סלסלה Prouerbiorū 4. **סלסלה**
והרוממו Eleua eam,
 & exaltabit te. Imperatiuus sing. de uer-
 bis duplicitatis cum knui nistææt, du-
 plicato in eo pepoal post ain poal. Por-
 ro sine affixo sic punctatur imperatiuus
סלסל iuxta formam **גלגל** de
 quibus iam tractaui in libro Gramma-
 ticæ, orat. 2. elemento 13.

סועה Psal. 55. **סועה** Excitatus à turbine. Est autē hæc
 dictio benoni scem. kal, de quiescētibus
 in lamed iuxta formam **עין רוחה** O-
 culus uidens: Prouer. 17. Porro significa-
 tio ei⁹ ut locus ipse arguit est **העוררה**
 nec habet simile in Biblia. Alij autē dicūt
 quod sit idem cū **נטיעה** & cadit ab eo
 nun pepoal: alioquin iudicium eius est
נטיעה benoni scilicet scem. & hanc opi-
 nionem tenet Rabi Sal. Verum id non
 quadrat cum Grammatica, quū nunq̄
 inueniat̄

LIBER

inueniatur nun in benoniim cadere.

Sequitur litera Ain.

עלפה Ezech. 31. וְכָל עֵץ הַשָּׁרִי
 Et omne lignum super ipsum defecit. Est dictio hæc
 benoni toar de coniugat. pual: & he est
 litera supaddita sicut in צַחַח אִשָּׁה &
 similibus. Vnde stare debuit עלה iuxta
 formam אֵינָנו אֶפֶל non est consum-
 ptus: Exodi 3.

עיפתה Iob 10. עִיפְתָה בְּמוֹ אוֹפֵל
 Tenebrosa quasi caligo.
 Est nomen sub forma foem. gen. deriuatum
 ab isto עוֹשֶׂה שַׁחַר עִיפָה Qui fa-
 cit lucē tenebras: Amos 4. Et exprimit
 foem. genus duobus signis, sicut & in
 עוֹתָה עִוְתָה יְשׁוּעָה עִוְתָה Alij uero ponūt
 p radice eius, & dicūt he esse knui foem.
 dignum quidē quod cum mappik signa

Ii 4 retur

COMPOSITIONIS.

retur quemadmodū & multa alia simi-
lia inueniunt̄. Sed prima declaratio est
probabilior.

Sequitur litera Pe.

פֶּאֶר Ioelis 2. **כָּל פְּנֵים קִבְצוּ**
פֶּאֶר Omnes facies cō-
traxerūt nigredinē. Radix eius est **פֶּאֶר**
& duplicatur in eo lamed poal sicut in
שְׁבִלֹל concordatq; in significato cum
פֶּאֶר gloria seu decore. Alij autē dicunt
q; radix eius sit **פֶּרֶר** & aleph sit litera
supaddita, eiusdē significati cū **רַבְשִׁלֹּו**
בַּפֶּרֶר Et coxerunt in olla: Num. 11. Est
autē expositio prima **מִנְחָם** filij **סִרוּק**
Et secunda colligit̄ ex uerbis **רַגֵּשׁ** filij
לְבַרֵּט Rabi aut. Sal. & Ionathas tenēt
opinionem Donæ.

פֶּרַעְחוּ Iob 33. **מִרְרַת שַׁחַת**
פֶּרַעְחוּ Liberauit eum ne descen-
deret

deret in foueā. Secundū aliquos ain est
 litera superaddita, ut sit idē quod פֶּרְחֵי
 quod nō bene dictum uidetur. Alij autē
 dicunt ain loco aleph poni, ut sit idem
 quod פֶּרְאֵחֵי ubi aleph rursus locū he
 radicalis tenere asserūt, sicut de תִּלְחָה di
 citur 2. Regum 21. אֲשֶׁר תִּלְאֹם שָׁמָּה
 Quos suspēderūt ibi: & alia similia mul
 ta inueniunt. Idem dicunt isti de פֶּתַע
 cuius ain ponitur loco aleph de פֶּתְאֹם
 Vnde וַיְהִי בְּפֶתַע פֶּתְאֹם Et fuit su
 bito euentu: Num. 5. ubi duplicat eadē
 dictio, sicut & Exo. 1. בְּמֵאֵר בְּמֵאֵר Ego
 autē dico quod in dictione פֶּרְעֵחֵי ain
 est loco he simpliciter, & est פֶּרַע idem
 qđ פֶּרְחָה Sicut & תִּגְלַע תִּגְלַע idem
 est quod תִּגְלָה secundū opinionem
 Rabi Salomonis Prouerb. 18.

פֶּרְשׁוֹ עָלָיו עָנְנֹו Job 26. פֶּרְשׁוֹ
 Expandit super eum nubē
 suam. Est enim idē quod פֶּרַשׁ cū schin

li s sinistro

COMPOSITIONIS.

sinistro, & zain est litera superaddita:
 Vnde necesse est ut dicamus q̄ propter
 pluralitatem uocum, kamez uertatur in
 patha. Alij dicunt quod sit dictio cōpo-
 sita ex **זו שרי פרש** hoc est, expandit
 omnipotens claritatem.

Sequitur litera Zade.

צָהָה Isa. 5. **צָהָה צָמָא** Aruit siti.
 Est nomen toar ex duplicatis:
 nam radix eius est **צָהָה** Porro he est
 litera superaddita iuxta similem formā
צָהָה לַיהוָה Sacrificium domino: Leuit. 1.
 Alij dicūt quod sit uerbū präteriti tem-
 poris de cōiugat. kal & de quiescētibus
 in lamed, ut sit radix eius **צָהָה** digna
 quidem ut scriberetur **צָהָה** iuxta for-
 mam **צָהָה** & uertitur kamez magnum
 in paruum. Significatum uero eius con-
 uenit cum **צָהָה**

צָהָה צָהָה

צַמְחוֹתַי Psalmo 88. **צַמְחוֹתַי** Terro

res tui oppresserūt me. Dicunt aliqui q̄ dictio ista componatur ex **צַמְחוֹ** præterito nistarim, & ex **צַמְחוֹתַם** secunda plur. præteriti, utroq̄ de cōiugat. piel existente. Nam si knui solū adhæreret ipsi **צַמְחוֹ** diceretur **צַמְחוֹתַי** Si aut̄ penderet ad **צַמְחוֹתַם** dicendū esset **צַמְחוֹתַי** Alij uero dicunt quod dictio ista sic duplicata ueniat ad fortiorē significati expressionem, sicut & **יְפִי־יָחַם מְבִי־אָרָם** Formosus fuisti præ filijs hominū: Psal. 48. Voluit igitur dicere **צַמְחוֹתַי וְצַמְחוֹתַי** replicatis uicibus ad maiorem rei expressionem.

צֹנֶה Psal. 8. **צֹנֶה וְאַלְפִים** Oues & boues: Deficit hic aleph littera quæ quidem scribitur in dictione **צֹנֶה** tam & si ipsa magis sit loco uau radicalis: nam radix eius est **צֹנֶה** He autē est

est

COMPOSITIONIS.

est litera superaddita, & uertit in aleph
mobilem in dictione זגירות לצונאבם
Et caulas ouibus uestris: Num. 32. quem
admodum Rabi Salomō exponit post
Rabi משה חרשן

צקוץ Isa. 26. צקוץ לחש Angustia
murmuris, uel effunderunt o-
rationem. Dicunt aliqui q̄ sit præteritū
kal, de quiescentibus in ain, habens צוק
pro radice, ueniensq̄ cū additione nun:
absq̄ nun uero sic scribitur צקו iuxta
formā על ראשי צפו מים. Inundaue-
runt aquæ super caput meum: Thren. 3.
Alij uero dicūt q̄ sit præteritū kal de ge-
scētibus pe iod, ut sit radix eius יצו cui-
us integrum hic sic scribi debuit cum ad-
ditione nun יצוץ iuxta formā אשר
לא ירעו אבותיו Quæ non cognoue-
runt patres tui: Deu. 8. Porro secundum
mentem Rabi Salomonis Iarhij est no-
men sermonis. Et sic utitur poëta צקוץ
לחשם

LIBER

לחשם קשוב Orationem murmuris e-
orum aduerte.

Sequitur litera Kuph.

קָבַח לִי Maledic mihi: Num. 22.
אָרַח לִי iuxta formam

maledic mihi. Et hæc duo sup̄ explicauī.

קָחַם עַל זְרוּעוֹתָיו Hofee II.
קָחַם Accepit eos super brachia sua.

Sic enim quidā exponūt, dicentes קָחַם
esse præteritū kal cum affixo nistarim,
cuius regulare est לְקָחַם sed uenit hic
cum defectu lamed, tam & si non sit cō-
suetudo in præterito. In futuro quidem
dicit יִקַּח אֶתְּךָ &c. cum defectu pepo-
al. Inuenit præterea præteritū absq̄ la-
med in dictione קָחַ עַל מַיִם רַבִּים
Ezec. 17. ubi idem ualet quod לְקָחַ Alij
tamen uolunt q̄ sit infinitiuus kal, inte-
gre sic scribendus לְקָחַם iuxta formā
עוֹבֵם

COMPOSITIONIS.

עָבָם & deficit ab eo etiānū lamed ba/
chlā qđ sic adscribendum fuit לְקָהָם
Quum autē pepoal submouetur, trans/
fertur uox eius, nempe hateph kamez,
sub ain poal, mutaturque in kamez la/
tum, ut קָהָם

קָסַמִּי נָא לִי 1. Reg. 28. Di
uina nunc mihi. Est imperati
uus kal foem. gen. de perfectis, dignum
quod sic scribatur קָסַמִּי iuxta formam
מִלְכֵי עֲלֵינוּ Regna super nos: Iud. 9.
Venit autē hateph kamez sub ain poal
perinde ac si esset litera gutturalis. Idem
contingit in dictione בְּקָרְבָּם de qua
supra suo loco scripsi.

Sequitur litera Res.

וַיִּחַי יְרֵךְ מְאֹד Iud. 19. Et dies
declinavit ualde. Est uerbū tertiæ
p̄sonæ singul. præteriti, de coniugatione
kal,

LIBER

§ kal. & stat loco יָרַר Venit igitur in p̄-
terito præter consuetudinem suam cum
defectu iod pepoal. Kamezatur etiã, ut
ostendat præteriti esse temporis. Sic em̄
habet masoreth iuxta ipsum. Item Ho-
see 12. יָרַר עִם אֱלֹהִים Descendit cum deo:
ubi habet patha secundũ morem dupli-
catorum: nam radix eius est יָרַר

רָטַב Job 33. רָטַב בְּשָׂרוֹ Fa-
cta est germinare caro ei-

us. Dicunt aliqui q̄ sit uerbum quatuor
literarũ, significans in loco illo emolliri
seu attenuari. Alij uero uolunt quod sit
dictio cõposita ex duabus dictionibus,

§ nempe רָטַב & טַב Sunt etiam qui
dicunt in רָטַב ultimas duas literas
scilicet ט & ב uerti in uau & schin se-
cundum אָבָב hoc est alphabeti p̄-
mutationem: ubi scilicet אָ capitur pro
ב & ט pro אָ atq̄ אָ pro ב & sic cõ-
sequenter: tunc enim רָטַב idem erit
quod

COMPOSITIONIS.

quod טוב stante pe pro uau, & schin
pro beth.

Sequitur litera Schin.

שֹׁאֵתְךָ בְּנַפְשְׁךָ Ezech. 25. **שֹׁאֵתְךָ**
Contēnendo te in anima.

Est infinitiuus kal de perfectis cū affixo
secundæ psonæ: & regulariter scribi de-
buit שֹׁאֵתְךָ iuxta formā שֹׁבֵבְךָ dor-
miendo te. Mutat' itaq; hateph kamez
sub pe in kamez latum, & aleph ain po-
al quiescit. Sunt tamē aliī dicentes hanc
dictionem nomē esse, dignam quidem
quæ sic scriberetur שֹׁאֵתְךָ Vnde in eo-
dem Ezechielis capite בְּשֹׁאֵתְךָ בְּנַפְשְׁךָ Cū
cōtemptu in anima. Verum ad quietā-
dum siue ut quies daret' ipsi aleph & fa-
cilius fiat platio, transfertur uox eius ad
schin & mutatur in kamez latum.

שֹׁבַתְּ עַל מַיִם Jerem. 22. **שֹׁבַתְּ**
Habitasti super a-
quas

LIBER

quas multas. Habet hæc dictio similem
formã cum יושבה & cū יולדת quæ
supra in locis suis declarauimus.

ברוח שמים ש
שפּרה Spiritu suo coelos
ornauit. Dicunt aliqui q̄ beth in
ברוח sit litera supaddita sicut beth in
בירה Exo. 35. & שפּרה sit p̄teritũ scem.
de cõiugat. piel daggestata iuxta formã
בְּקִשָּׁה Cadit tamẽ dages ad alleuiatfo
nem eius. Alij uero dicunt quod he sit li
tera superaddita, & dictio ipsa sit idem
quod שפר Sunt rursus alij dicẽtes he
esse literam quartam & quasi radicalem
iuxta miskal טחה quod trahi potest
de במטחי קשה ut in loco suo scripsi:
& possunt inde formari omnes modi &
personæ ut שפּרה שפּרה & cætera.

Sequitur litera Tau.

K k

תאחבו

COMPOSITIONIS.

תִּחְבְּרוּ Prouerb. i. **תִּחְבְּרוּ**
תִּחְבְּרוּ Diligetis infantia. Sunt q
dicunt hanc dictionē esse futurum kal,
ideoq; sic debere scribi **תִּחְבְּרוּ** iuxta for
mam **יְחַרְרוּ** Sed hic protrahit aleph
cum zere ob id quod est litera guttura
lis: & sægol quod esse deberet sub Tau
אִתָּן migrat ob hanc causam in scheua.
Sunt ali; asserentes hanc dictionem fu
turum esse piel, quæ sic scribi debebat
תִּחְבְּרוּ iuxta formam **תִּחְבְּרוּ** Et
si renueritis: Isaiæ i. & migrat patha in
zere.

תִּבְּחֵנִי Prouerb. i. **תִּבְּחֵנִי**
תִּבְּחֵנִי Si lactauerint te pec
catores ne acquiescas. Est hæc dictio ex
tranea in duobus. Primo namq; deficit
aleph pepoal quod non expresse scribi
tur: Secundo cōmutatur he lamed poal
in aleph. Nam ita scribenda est regula
riter hæc dictio **תִּבְּחֵנִי**

תִּבְּחֵנִי

LIBER

האבלהו אש Job 20. תאבלהו
אל נפח Deuorabit

eum ignis qui nō sufflatur. Aliqui dicūt hanc dictionem esse de coniugatione q̄ similis est quadratæ, ut sit idem quod תאובל אהו expresse scilicet uau post aleph, nempe quod quarta est litera: p̄pter affixionem autem knui holem migrat in hateph kamez. Verum iam reprobauī מציאות id est, entitatem uel adinventionem istius coniugationis in libro electo, oratione secunda, elemento octauo. Verius igitur dici potest quod p̄sens uocabulū idem est quod תאבלהו futurum scilicet kal: & mutatur holem, quod super Tau esse deberet, in hateph kamez sub aleph ponendum.

תאמי צבית Cant. 4. תאמי
תאמי melli capræ. Habet hæc dicitio eandem formā cum תאלי & in illo loco utranque explicauī. De primo

Kk 2 uero

COMPOSITIONIS.

uero (bis em̄ ibi ponitur) תַּמְנִי צְבִיחַ
 dederunt Magistri masoreth signum,
 nempe תַּחֲאוּ לָבֶם Nu.34. Quod pru-
 dens & insignis masoreth instructus in-
 telliget. Et nos quoq; in libro declaratio-
 nis masoreth, quem ædere incepimus,
 ista uerba declarabimus cū auxilio dei.

עַל צֶרֶף תַּמְנִיחַ Isa.60. תַּמְנִיחַ
 תַּמְנִיחַ Iuxta latus nutrietur.

Est hic he litera supaddita, & dictio ip̄a
 est sing. num. idem ualens quod תַּמְנִי
 Et uult dicere, quælibet filiarum tuarum
 nutriet &c. Alij uero dicunt q; nun de-
 beat daggeffari propter deuorationem
 nun literæ lamed poal: Venit tamen le-
 niter sicut & nun illud Ruth i. תַּלְחֵן
 תַּעֲנִיחַ Num ad eos seruabimini: quod
 suo quoq; explicabo loco. Est igit præ-
 sens uocabulum futurum nistaroth de
 coniugatione niphāl.

תַּמְנִיחַ

תבא Deut. 33. **תבא** לראש
תבא יוסה Veniet ipsa ad ca
 put Ioseph. Futurum est kal tertiæ pso
 næ singul. scem. Stans pro **תבא** He ue
 ro & Tau sunt literæ superadditæ nõ se
 cus q̄ una earum hic ociose superadditæ
תבא ותקרב ותבא Et appropinquabit atq̄
 ueniet: Isa. 5. Et utraq̄ simul in his dicti
 onibus **תבא ותבא** quæadmo
 dum in suis quibusq̄ scripsi locis. Fit au
 tem hæc duplicata superadditio לחוק
 לענין ad maiorē rei expressionem.

תבואתך Job 22. טובה **תבואתך**
תבואתך Veniet tibi bonitas.

Volunt aliqui q̄ sit futurum לנסתרה
 de coniugat. kal, & Tau secundū sit loco
 he literæ superadditæ sicut in dictione
תבא ותקרב ותבא ubi quiescit, & sit idem
 quod **תבא** Alij aut̄ dicunt q̄ compo
 natur ex futuro לנסתרה & ex præteri
 to לנסתרה id est, tertia persona singul.

Kk 3 scem.

COMPOSITIONIS.

scem. & sit de coniugat. kal, hoc est, con-
 stet ex his duabus dictionibus תבא &
 באה Nam de תבא dices cum prono-
 mine תבואך & de באה dices באתך.
 Nunc aut תבואתך cōponitur ex utroq;
 Et hæc declaratio est melior q̄ prima. ❧

גם בַּיּוֹם הַרְּוּמִי Jer. 48. תְּרוּמִי
 Etiam exterminio exter-
 minaberis. Est futurum hitpael de quie-
 scentibus in ain, cuius radix est רוּם &
 stat hic pro תְּרוּמִי iuxta formam
 תְּרוּמִי Porro dages quod est in da-
 leth repræsentat Tau cōiugationis hith-
 pael, & litera duplicanda deficit. Alij au-
 tem dicunt quod sit futurum niphāl ex
 duplicatis, & daggessetur daleth ad ex-
 primendum nun coniugationis. Et hæc
 opinio priore probabilior est, quum nō
 sit consuetudo quod deficiat litera du-
 plicanda in quiescentibus ain, sed tan-
 tum in duplicatis, quemadmodum ex-
 planavi

LIBER

planavi in dictione **ה** **ה** **ה** &
 adhuc explicaturus sum in dictione **ה**
ה **ה** **ה**

ה **ה** **ה** Numeri 21. **ה** **ה** **ה**
ה **ה** **ה** Quia incipiet fornicari. Sunt

qui putant hanc dictionem esse futurū
 hiphil ex duplicatis, ut sit idem quod
ה **ה** **ה** sicut in simili **ה** **ה** **ה**. Incipiam
 dare: Deuteronomij 1. & uenit kamez
 paruum pro kamez magno. Porro sig-
 nificatum eius est **ה** **ה** **ה** incipere, tā
 & si alij uelint interpretari **ה** **ה** **ה** pro-
 phanare, & tunc propositum uocabu-
 lum idem est quod **ה** **ה** **ה** Heth pun-
 ctato cum patha: iuxta illud **ה** **ה** **ה**
 Quomodo uiolabit: Isa. 48. & uenit hoc
 modo kamez paruum loco patha ma-
 gni: & est futurū nistæræt de coniugat.
 niphil ex duplicatis, cui⁹ radix est **ה** **ה** **ה**
 Et hæc est opinio **ה** **ה** **ה** Rabi Salomonis
 Iarhij, memoria eius sit in benedictioe:

K k 4 qui

COMPOSITIONIS.

q̄ exposuit שִׁתְּחַלֵּל עַל יְדֵי זְנוּת q̄
 uiolata sit per fornicationē. Et quamq̄
 שִׁתְּחַלֵּל sit de coniugat. hithpael, ta-
 men abutitur sæpe dictus Ra. Sal. ipsa
 coniugatiōe pro niphāl, nec aliquod di-
 scrimen facit: quemadmodum exponit
 passum istū וְהִקְרָה הַצֵּעִיר וְהַחֶבֶס Et
 accepit palliolum & operta est: Gen. 24.
 ubi ait לְשׂוֹן מִתְּפֵל בְּמִו וְהִקְרָה וְהַשֵּׁבֶר
 Hactenus ille. Et certe וְהַשֵּׁבֶר & וְהִקְרָה
 sunt de coniugat. niphāl. Quod si deus
 plongauerit uitā meā, componā quin-
 ternionē unum, in q̄ declarabo omnia
 uerba R. Salomonis quæ ponit de Grā
 matica, nam in multis locis planē exor-
 bitat à uia Grammaticæ, & huius ratio-
 nem arbitror esse quod temporibus su-
 is nondum Grammatica perfecta & ab-
 soluta fuit: in multis tamē locis etiam be-
 ne dixisse comprobatur. Ego igitur sin-
 gula explicabo in loco suo.

תְּחַלֵּל

נאל שרה Isaiæ 51. תחוללכם
Et ad Sa

ram genitricē uestram. Aliqui dicunt q̄
sit toar לנקה cum Tau hæemanthi
iuxta formā ובמהקומיך un̄ הקומים
אחקוטט Et contra insurgentes in te fa-
stidium habebo: Psal. 139. quod suo loco
declarauī. Hæc tamen mihi nō probāt,
alioquin sibi fuisset dicendū תחוללכם
cum Tau signo scem. gen. Melius igitur
dicendum uideretur q̄ sit futurū לנסתרה
cum p̄nomine הנמצאים de coniugat.
piel & de quiescentibus in ain, quā con-
iugat. quidam Grāmaticorum uocāt si-
milē quadrata: & hoc modo idem erit
quod תחולל אתכם sed tunc oportet
bit nos dicere quod futurum capiat lo-
co præteriti, ut sit idem quod חוללה
אתכם genuit uos.

Deut. 33. ותם תבו לרגליך Et
תבו תבו ipsi ad medium ponetur pedū

Kk 5 tuorum.

COMPOSITIONIS.

tutorum. Est præteritū לבסתרים de cōiugat. pual, & de quiescentibus in lamed he, cuius radix est תבח mediū tenuit, iuxta formam רשפו עצמותיו לא ראו
 Et eleuabuntur ossa eius, nec uidebunt: Job 33. Sed illud על מה תבו עור Super quo percutiemini ultra: Isaia 1. Est futurum לבסתרים de cōiugatione hophal, ex defectiuis pe & quiescentibus lamed, iuxta formam בטח de תטו
 Alij autem dicunt quod תבו לרגליו sit idem quod תבו posito scilicet Tau pro he, sicut in simili תרגלתי ק תרגלתי ut loco suo infra dicam: & q̄ sit de ordine על מה תבו עור nisi q̄ hoc capitur in p̄terito, illud uero in futuro, ut scripsi. וחסרך מלפני אל תמוחי Ier. 18. Et misericordiā tuā à facie mea ne deleas. Aliqui uolūt hanc dictionē esse futurum kal, de quiescentibus lamed he, & he lamed poal mutari in iod

COMPOSITIONIS.

Tamen Rabi Sal. exponit quod in hoc posteriori exemplo Tau sit loco teth, ut sit idē quod טמנו absconderunt scilicet scrutinium: Nec est uiolenta expositio, quum alioquin Tau mutetur in teth in dictionibus his נצטרו נצטרו & similibus. Verū Thargumistes declinat ad primam opinionē. Alij dicunt quod in חמנו quod in Threnis ponitur, nun & uau cōstituant primā plur. personam iuxta illud חמנו לגוע. Nunquid defecimus ad cōsumptionē? Numeri 17. Vtrinq; autē debuit mem daggestari propter defectū unius dupliciū literarum: Verum omittitur dages propter alleuiationē, quod & in multis alijs fieri solet.

תענתה Ruth 1. תענתה
 Nunquid ad eos tarda-
 bitis? Dicunt quidam quod sit futurum
 תענתנה id est, secundæ personæ plur.
 fecem.

LIBER

fecim, de coniugat. niph'al, cuius radice
 assignat עָנָן à q̄ regulariter fit תַּעֲנַנְתָּ
 Verū propter concursum duorū nunin,
 deficit unum nun, uidelicet radicale: &
 ob id debuit reliquū, qd' est נֹן הַרְבוּת
 daggeffari in hunc modū תַּעֲנַנְתָּ sed
 uenit quies, nempe zere, loco dages. Alij
 dicūt q̄ sit de quiescentibus in lamed he,
 cuius radicem ponunt עָנָה significatū
 cōmune cum עָבַר habentem, seu etiā
 cum אָחַר hoc est, significans morari,
 tardare seu differre, nec habet aliud sibi
 simile in מִקְרָא mikra, id est, Biblia. Et
 sic inueni canticū unum cuiusdā præcen-
 toris qui eo utitur pro עָבַר tardare, &
 הַתְּחַלְתָּ expectare, dum dicit in uno
 שִׁירֵי מִבְּתֵי שִׁירֵי id est, de dystichis suorū
 carminum.

אֲצַוְנֶהֶם וְגַם אֲבֵכָה
 אֲלֵיהֶם וְאֶעֱנֶה וְעֵרִיחֶם אֲקוּחַ
 Mandabo eis: & etiam flebo

Ad eos

COMPOSITIONIS.

Ad eos, tardaboq; & ad eos usq; sperabo.

Non tamē probatur mihi hæc opinio, quia si esset de radice ענה fuisset dicendum הענינה surrogato uidelicet iod in locū he radicalis literæ, punctatoq; nun cū sægol, sicut patet in simili Le. 4. אשר לא העשינה Quæ non fient.

הענינה לעניהם Eze. 4. תענינה Coques eam ad oculos eorum. Secundū aliquos est futurum secundæ psonæ cum pnomine sing. fœm. de qescentibus in ain, ut sit idē qd' הענה Et debuit nun daggestari, uerum uenit quies loco illius dages. Alij autem asserunt q; sit futurū לנסהרות iuxta formā הנוצנה & השובנה & est nun rapha, hoc est, liberū à dages, ut est iudicium cuiuslibet nun & he qñ sunt signum הרבות Porro expositio eius est העוננה coquent, scilicet הנשים mulieres.

הקבנה

LIBER

גַּם קוֹב לֹא הִיא **תקבנו** Num. 22. **תקבנו** Etiam maledicendo non maledices eum.

Futurū kal ex defectiuis in pe nun, cuius radix est **קב**

Vnde Num. 24. **ונוקב שם יהוה** Et

blasphemans nomen domini: iuxta formam **אם יהוה יגפנו** Nisi dominus

occiderit eum: 1. Reg. 26. Alij dicunt

q̄ sit de duplicatis, habēs p̄ radice **קב**

& inde **קב** qd̄ hic regulariter hoc modo

scribi debuit **תקבנו** iuxta formam

ופרשיו לא ירקנו Et rastris suis nō cō-

teret seu cōminuet ipsum: Isa. 28. Cuius

radix est **רק** Anticipatur autem in

תקבנו dages in pepoal, quū potius locū

habere deberet in ain poal, quēadmo-

dum & in multis alijs anticipatur, ut in

ויהוה & **ויהוה** & **אקוב ויהוה** & similibus.

תקראנה Exodi 17. **תקראנה** Eueniet praeli-

um. Secundum aliquos he & nun sunt

signum

COMPOSITIONIS.

signū נסתרות quasi dicere uellet: eue-
niēt prælium & præliū, uel euentus præ-
lii. Alij dicunt quod he & nun sint knui
נסתרת & quod nun litera nō habet da-
ges, facit præcedens quies quæ ponitur
loco eius, sicut & supra scripsi in dictiōe
תענינה Et secundum hanc opinionem
dictum uocabulum idem ualebit quod
תעיר אתה hoc est, תעיר excitabit;
uel תערה congregabit.

וְאָנֹכִי הִרְגַלְתִּי Hos. ii. תִּרְגַּלְתָּ
Et ego ad am-
bulandum aptaui Ephraim. Est nomen
cum p̄nomine primæ personæ, deriuat-
um a תִּרְגַּלְתָּ iuxta formam תִּפְאַרְתָּ
quod tamen mihi non uidetur recte di-
ctum: nam tunc habere debuisset accen-
tum mīlra iuxta formā תִּפְאַרְתִּי Ideo
melius uidetur dicendum q̄ Tau ponat-
ur loco he, ut sit idē qd' תִּרְגַּלְתִּי nem-
pe præteritum hiphil, ut & in dictione
תָּבֹר

LIBER

הבוי scripsi.

הַבְּמוֹת בַּחוּץ Prouerb. i. תְּרִיבָה Sapiētia foris clamat.

Est hic he litera supaddita, & dages qd̄ est in nun, est ad decorē הַפֶּסֶק uel ob deuorationē unius duplicatæ literæ. Nam radix eius est רִבָּן. Est igitur idem qd̄ תְּרִיבָה & congruit cum הַבְּמוֹת plurali si sic intelligas כל חבמה וחבמה. Alij dicunt quod he & nun sint signū הרבות iuxta formam הַסְּבִינָה uel הַסּוּבִינָה. Sic huius dictionis integrū seu regulare sit תְּרִיבָה. Verum quū mox in prædicto loco subiungatur תָּהוּ קוֹלָהּ dabit uocem suā, arguitur quod hoc uerbū capiatur in singulari numero. Magis ergo placet prima opinio.

אֲשֶׁר Deut. 33. צוֹר יִלְרֶךְ אֶשְׁרֵי Creatorē qui genuit te obliuioni trades. Est futurum secundæ personæ ex defectiuis pe nun & quiescentibus in la

Ll med

COMPOSITIONIS.

med, cuius radix est **נשה** Porro iod
 stat loco he lamed poal: Vnde sic regu-
 lariter scribi debuit **תנשה** Debuit etiā
 schin daggersari, uerum quies nenit lo-
 co illius dages. Alij autem dicunt quod
 sit de coniugat. hiphil, dignum quod sic
 scribat **תנשה** quemadmodum etiam
 scripsi in dictione **תמתי** Sunt rursus
 alij qui radicē eius esse uolūt **שיה** quæ
 in futuro regulariter habet **תשיה** sicut
תיה habet **תחיה** Et cum defectu he
מי זה אמר ותחי sicut in simili
 Quis est iste qui dixit, & fuit seu factum
 est: Threnorum 3. Hæc opinio non ui-
 detur deuiare.

בן תמינו Isa. 3. **תשמאלו** **בן תשמאלו** Qui
 a dextrabit & ga sinistrabit. Iam ex-
 plicui ei⁹ dikduk in dictioe **תשמאלו**
 Vide ibi.

תשומם

למה תשומם Eccl. 7. תשומם

Quare uastaberis: Sūt aliqui qui hoc uerbum esse uolunt de cōiugat. hithpael, & de duplicatis, indicāte puncto dages in schin literā Tau: unde sic scribi debuit תשומם. Verum hoc mihi non probabile uidetur: quia quando pepoal est schin, debet Tau cōiugationis litera uenire post schin, & dici תשומם. Ideo melius dicendum quod sit futurum niphāl, dignum quod scribatur תשומם cum kamez: sed uenit cum holem & duplici litera iuxta morem uenientium cum defectu duplicitatis, quē admodū scripsi in dictione ארומם & in dictione הרומי & cæteris uenientibus iuxta ritum istum.

עם נבר תתבר 2. Regū 22. תתבר
Cum electo electus eris. Futurū est secundæ personæ de coniugat. hithpael, & de duplicatis: nā radix ei est

Ll 2 ברר

COMPOSITIONIS.

וְכָתוּב & scribitur integre hoc modo וְכָתוּב
 & sic inuenitur Psal. 18. Quū uero priuat
 ain poal, ut facile fieri solet in duplicatis,
 habet וְכָתוּב & ne cogitetur quod וְכָתוּב
 sit eius radix (sic enim à וְכָתוּב dicitur
 וְכָתוּב) factum est discrimen inter has
 duas radices, & relinquuntur duo kame-
 zin, quæ fuerunt in וְכָתוּב in suo de-
 fectiuo & dicitur וְכָתוּב Porro dages
 quod est in Tau secūdo, signat literam
 defecisse à dictione ipsa. Est adhuc & a-
 lia opinio, quā recensebimus in dictio-
 ne וְכָתוּב

וְכָתוּב Psal. 35. וְכָתוּב במרעים.
 וְכָתוּב Ne æmuleris malignātes.
 Futurum kal secundæ personæ, de perfe-
 ctis: nam radix eius est וְכָתוּב iuxta for-
 mam וְכָתוּב Sunt tamē alij qui וְכָתוּב
 ponunt pro radice, & tunc erit futurum
 hithpael iuxta formam וְכָתוּב
 Ne prouocaris in eos: Num. 2. Verum
 tunc

LIBER

tunc oporteret heth punctari cū kamez,
quemadmodū punctatur ante q̄z defici-
at ab eo he, litera radicalis: nam tunc di-
citur תַּחַרְהָ תַּחַרְהָ &c.

תַּחַרְהָ אֶת הַחֲסוּסִים Jeremiae 12. תַּחַרְהָ
Misceris cum
equis. Iam declaravi huius dictiōis dik/
duk supra in dictione בְּמִטְחָרִי Vide
ergo ibi.

עַם עָקֹשׁ 2. Regum 22. תַּחַפֵּל
Cum peruerso p/
uerteris. Dicunt aliqui quod sit futurum
secundæ personæ de coniugatione hith/
pael, existente radice תַּפֵּל quæ regu-
lariter in dicta persona habet תַּחַפֵּל
sed propter cōcursum trium Tauin, defi-
cit unum, nempe quod est cōiugationis
signum, & ponitur dages in Tau pepo/
al ad significandū hunc defectum. Idē
sentiunt de dictione תַּחַבֵּר cuius radi-
cem esse arbitrantur תַּבֵּר quæ dictam
Ll 3 personā

COMPOSITIONIS.

personam sic integram habet **התהבר**
iuxta formam **התתפל** Et est de radici-
bus conuersis in literis, manente eodem
significato: cuiusmodi sunt **הפל פתל**
& **זעה** & **שלמה שמלה** & **בבש בשב**
& **זיע** & similia multa: De quibus iam cœ-
pi componere Capitulū unum speciale.
Rogabo itaq; nunc dominum deum, ut
propitius sit mihi, & prætedat mihi mi-
sericordiā suam, adiuuetq; me ad con-
sumandum memoratū opusculum unā
cum reliquis lucubrationibus quas pol-
licitus sum & præsumpsi ædere in dik-
duk linguæ sanctæ, atq; in masoreth, &
in reliquis rebus cōducibilibus ad intel-
ligendum legem nostrā sanctam.

בשלם ספר התרבה

LIBER COMPOSITIONIS
difficiliū Hebraicorū uocabulorū
atq; irregulariū, uersus p̄ Se-
bastianū Munsterū, finit.